

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Teologická fakulta

Bakalářská práce

**Vztah církve a Diakonie ČCE na příkladu farního sboru ČCE v Soběslavi
a Diakonie ČCE – středisko Rolnička**

Autor práce: Miroslav Mišun

Vedoucí práce: Mgr. Karel Šimr, Ph.D.

Studijní program: Sociální a charitativní práce (KS)

2023

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem autorem této kvalifikační práce a že jsem ji vypracoval pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu použitých zdrojů.

20. března 2023

.....

Miroslav Mišun

Poděkování

Děkuji mému vedoucímu bakalářské práce Mgr. Karlovi Šimrovi, Ph.D. za jeho ochotu, cenné rady a trpělivé vedení práce. Dále bych rád poděkoval RSDr. Jánovi Mišovičovi, CSc. za jeho podnětné připomínky k mému výzkumnému šetření. Závěrem bych chtěl poděkovat rodičům, přátelům, a především mé ženě za podporu a inspiraci při psaní této kvalifikační práce.

Obsah

ÚVOD	5
1 Současné pojetí Diakonie ČCE a vývoj práce Evangelické diakonie v Čechách	7
1.1 Vymezení pojmu Diakonie a její pojetí Českobratrskou církví evangelickou	7
1.2 Vznik a vývoj Evangelické diakonie	7
2 Diakonie ČCE ve vztahu k církvi	11
2.1 Vymezení pojmu diakonie v kontextu církve	11
2.2 Diakonie a její vztah k církvi	12
2.3 Sbor a Diakonie	13
2.4 Rozkročení diakonie mezi církví a okolním světem.....	14
3 Vztah Diakonie a církve z pohledu Řádu diakonické práce ČCE a Organizačního řádu Diakonie ČCE	15
3.1 Ukotvení cíle diakonické práce v ŘDP	16
3.2 Organizační členění Diakonie ČCE	16
3.3 Poslání Diakonie ČCE a hodnoty Diakonie jako prostor propojení Diakonie ČCE a církve	18
3.4 Spolupráce středisek se sbory ČCE v Řádu diakonické práce a z hlediska Organizačního řádu Diakonie ČCE	19
3.5 Funkce dozorčí rady střediska z hlediska spolupráce mezi sborem ČCE a Střediskem ČCE po 3. zasedání 35. synodu ČCE.....	23
3.6 Diakonická kultura	24
4 Vztah sboru a diakonie z pohledu praxe	25
4.1 Charakteristika Diakonie ČCE – středisko Rolnička	25
4.2 Charakteristika farního sboru ČCE Soběslav	26
4.3 Dohoda o spolupráci mezi Farním sborem ČCE Soběslav a Diakonií ČCE – středisko Rolnička	27
4.4 Cíl práce, zaměření výzkumu	28
4.5 Aktéři rozhovorů	29
4.6 Metoda pro analýzu dat.....	29
4.7 Realizace analýzy	29
5 Diskuze.....	42
ZÁVĚR	44
Seznam použitých zdrojů.....	45
Seznam použitých zkratk	47
Seznam příloh.....	47
Abstrakt	88
Abstract.....	89

ÚVOD

Tématem bakalářské práce je „Vztah církve a Diakonie na příkladu farního sboru ČCE v Soběslavi a Diakonie ČCE středisko Rolnička“. Díky studiu na Teologické fakultě jsem se o tuto problematiku začal zajímat hlouběji. Jako velmi tradiční a přínosné vnímám propojení křesťanství a sociální práce. Církev stojící na třech pilířích, koinonia – společenství, martyria – svědectví a diakonia – účinná služba bližnímu, utváří rámec sociální práce od samého počátku své existence. Zatímco církev vnímá diakonii či charitu za jeden ze stavebních kamenů působení ve světě, současná společnost potřebu a význam sociální práce stále nedoceňuje, dokud ji nepotřebuje. Sociální práce se v tomto ohledu mnohdy jeví jako druhořadé a málo prestižní povolání. Pracovníci v přímé péči jsou často vystaveni fyzickému a psychickému vypětí, jsou zahrnuti náročnou administrativou a v důsledku vnímání druhořadosti tohoto povolání ze strany společnosti, jsou za svou práci velice málo ohodnoceni. Církev prověřenou staletými zkušenostmi můžeme v současném turbulentním světě považovat za nositelku stálých a tradičních hodnot a za jakýsi přístav, kde můžeme zakotvit v rozbouřeném moři naší duchovní a duševní nepohody. Tady můžou diakonická zařízení jako nositelé křesťanských hodnot poskytnout určitou nadstavbu svým zaměstnancům, která se může promítnout v kvalitě pracovní kultury nebo nabídnout duchovní a pastorační péči. Skrze střediska Diakonie může církev naplňovat důležitý pilíř své podstaty. Jedná se o oboustranný vztah. Tato vzájemná provázanost křesťanství a sociální péče se v kontextu současné postmoderní doby jeví, jako důležitá součást v životě člověka a návrat k podstatě naší kultury.

Cílem bakalářské práce je zhodnotit současný stav a kvalitu vztahu církve a Diakonie ČCE na praktickém příkladu vztahu evangelického sboru a Diakonie ČCE – středisko Rolnička. Cílem práce je nejen zhodnocení, ale i získání nových podnětů a perspektiv, které by mohly vzájemný vztah a spolupráci zkvalitnit.

K získání informací o vzájemném vztahu mezi střediskem Diakonie ČCE a farním sborem byla zvolena metoda polostrukturovaného rozhovoru se zástupci obou institucí. Tato metoda umožnila získat informace a údaje přímo z praxe. Jak je tedy vnímán a utvářen vztah mezi sborem a střediskem. Rozhovory, které byly hlavním podkladem pro zhodnocení vztahu poskytlo pět respondentů. Ti byli vybráni na základě jejich kompetence vyjádřit se k daným otázkám. Z pěti vybraných respondentů byli osloveni dva zástupci z řad Diakonie ČCE – střediska Rolnička a tři z řad farního sboru.

V první kapitole se práce věnuje nejprve současnému vnímání pojetí diakonie a popisu vývoje práce Evangelické diakonie v Čechách. Ve druhé kapitole je řešena problematika vztahu Diakonie ČCE ve vztahu k církvi. Třetí část se zabývá analýzou Řádu diakonické práce ČCE a Organizačního řádu Diakonie ČCE, jako hlavních zdrojů zabývajících se konkrétními podobami spolupráce. V této kapitole jsou také zmíněny hodnoty Diakonie, které charakterizují pojetí současné diakonické práce. Čtvrtá kapitola se pak zabývá přímo konkrétním příkladem vztahu mezi Diakonií ČCE – střediskem Rolnička a farním sborem ČCE Soběslav. Na základě analýzy realizovaných rozhovorů pak jsou zpracovány jednotlivé kategorie, které konkretizují projevy utvářející vztah mezi sborem a střediskem. V závěrečné diskuzi jsou pak výsledky shrnuty a zasazeny do kontextu. Obsahem diskuze je i nastínění možných perspektiv vzájemné spolupráce.

1 Současné pojetí Diakonie ČCE a vývoj práce Evangelické diakonie v Čechách

1.1 Vymezení pojmu Diakonie a její pojetí Českobratrskou církví evangelickou

Diakonie ČCE je nestátní nezisková organizace, která je zřízena Českobratrskou církví evangelickou. Je evidována jako právnická osoba, podle Zákona o církvích a náboženských společnostech (zákon č. 3/2002) za účelem poskytování charitativních služeb. Posláním Diakonie ČCE je organizovat, zajišťovat a poskytovat ve svých zařízeních sociální, zdravotní, pedagogickou a pastorační péči. Činnost Diakonie ČCE se zaměřuje na ty, kteří jsou pro svůj věk, zdravotní postižení, nemoc, osamění, sociální vyloučení či životní krizi odkázáni na pomoc druhých. Kromě toho se také zapojuje do koordinace humanitární pomoci. Péče a podpora poskytovaná v zařízeních Diakonie ČCE směřuje k tomu, aby byl život těchto lidí důstojný a kvalitní. Slovo diakonie znamená „služba“. Diakonie je tedy služba druhému člověku. Diakonii s velkým „D“ jako instituci, zřídila církev jako svůj praktický nástroj k zajištění služby potřebným lidem. Tyto služby jsou chápány jako praktický projev křesťanské víry, naděje a lásky. Tento záměr vyjadřuje i symbol, který používá Diakonie po celém světě, a to je kříž a koruna. Kříž připomíná velikonoční události a ukazuje na nouzi a smrt, vítězná koruna pak značí naději, že moc nad světem patří vzkříšenému Kristu. Koruna tak symbolizuje, že i lidská nouze může být a má být přemáhána třeba právě skrze diakonickou službu druhým. (srov. Průvodce Diakonií a ČCE 2015: 26) Diakonii s velkým „D“ lze tedy v kontextu zacílení a účelu chápat jako „sociální služby evangelických církví“. Pojmem diakonie je v evangelických církvích označení pro charitativní práci, praxi milosrdenství. (srov. ŠIMR 2019: 15).

1.2 Vznik a vývoj Evangelické diakonie

Počátky vzniku novodobé Evangelické diakonie v českých zemích sahají až do druhé poloviny 19. století. V té době se české protestantské církve teprve začaly plně emancipovat od zavedení Tolerančního patentu. Průkopnicí diakonické práce a první českou známou potvrzenou diakonkou se stala Marie Karafiátová, která byla sestrou známého spisovatele Broučků Jana Karafiáta. Marie své zkušenosti získala v nemocnici a škole pro diakonky v německém Kaiserswerthu, kde bylo vybudováno německým evangelickým farářem Theodorem Fliednerem v roce 1836 vzorové středisko diakonické práce. Na tehdejší poměry bylo velmi moderní a pokrokové. Z celé Evropy se tam jezdilo pro inspiraci, jak má vypadat novodobá sociální práce. Marie Karafiátová byla vysvěcena

11. 9. 1865 a stala se tak první českou diakonkou moderní doby. I když 3. 2. 1868 ještě v Německu jako velmi mladá umírá, myšlenka na vybudování české Diakonie už má své pokračovatelky. Dalším a zásadním průkopníkem české Evangelické diakonie byl evangelický farář Václav Šubert, který v roce 1865 vybudoval a vedl sirotčinec v Krabčicích pod Řípem. (srov. BÁRTA 2015: 30).

Václav Šubert byl v roce 1874 i u vzniku první diakonické organizace u nás, která nesla název Evangelická společnost pro dobročinnost křesťanskou. Přelomovým rokem pro českou Evangelickou diakonii byl rok 1903, kdy byla ustanovena Česká Diakonie, evangelický spolek pro ošetřování nemocných a sociální péči. Tak zněl oficiální název České Diakonie. Měl za úkol vychovávat a pověřovat k sociální službě ženy a dívky – sestry diakonky, které se dobrovolně v duchovním společenství sester rozhodly sloužit potřebným a provozovaly ústavy sociální péče. Svým posláním sloužit chudým a nemocným pomocí diakonek na jedné straně a pomocí mateřského domu, kde se plánovalo zřízení útulku nemocnice na straně druhé tak Česká Diakonie navazovala na působení vzorového mateřského domu v německém Kaiserwerthu. (srov. SCHWARZ 1999: 3-4). Svého mateřského domu se Česká diakonie dočkala na počátku roku 1912. Pro tyto účely byl zakoupen dům na dnešní Belgické ulici 22 za velmi výhodných podmínek. Avšak náklady na vybudování vytouženého sanatoria o 20-30 lůžkách byly v té době příliš vysoké, a tak prozatím byl tento plán odložen. Adaptace domu pro účely České diakonie se však uskutečnila. Nutno podotknout, že tento dům slouží pro účely Diakonie ČCE dodnes. (srov. BÁRTA 2015: 31).

Po skončení první světové války a v souvislosti se vznikem samostatného Československa po roce 1918 se v prostoru Čech, Moravy a Slezska mohla naplno rozvinout všeobecná náboženská a spolková svoboda. V této souvislosti vznikla i nově samostatná Českobratrská církev evangelická. Se vznikem nové církve Českobratrské evangelické narůstá i zájem o diakonickou práci. ČCE již v roce 1918 přebírá pod svou správu šest sirotčinců. (srov. ŠIMR 2019. 149). V meziválečném období minulého století se postupně budovaly další ústavy. Z počátku to byly již zmíněné sirotčince. Ty nově vznikaly například v Táboře, Mladé Boleslavi nebo v Kostelci nad Černými Lesy. Později se také zřizovaly domovy odpočinku ve stáří. Například v Ledčicích, od roku 1925 v Myslibořicích a od roku 1932 v Praze na Vinohradech. (srov. SCHWARZ 1999: 4). V období první republiky i nadále samostatně fungovala Česká Diakonie, která měla stále

mezi tehdejšími spolky poskytujícími charitativní a sociální služby svůj zvláštní význam. Jedním z hlavních stálých snů a cílů České Diakonie bylo vybudování vlastní nemocnice. V době nastupující hospodářské krize se tento projekt nepodařilo zrealizovat. (srov. BÁRTA 2015: 31). Ve třicátých letech 20. století na území současné České republiky bylo evidováno 836 křesťanských spolků, které se zabývaly zdravotními, sociálními a výchovnými neduhy tehdejší doby. Tyto spolky a sdružení hlásící se k nejrůznějším křesťanským církvím a jejich denominacím provozovaly samostatně celkem 211 zdravotních, sociálních a výchovných zařízení. (srov. SCHWARZ 1999: 4).

Po německé okupaci Čech, Moravy a Slezska v roce 1939 vzniklo v ČCE Ústředí sociální a zdravotní péče, které zastupovalo církev ve státní sběrné instituci Národního souručenství zřízené protektorátní vládou pro všechny sociální organizace. (srov. BÁRTA 2015: 31). Zřízení Ústředí sociální a zdravotní péče v ČCE byl důsledek omezení a zastavení činnosti charitativních spolků protektorátní správou. To převzalo veškerou koordinaci všech zařízení někdejších diakonických evangelických spolků působících v sociální, zdravotní a výchovné péči. Do ústředí byla začleněna i Česká Diakonie nebo českobratrské evangelické sociální ústavy v Myslibořicích. Následky tohoto prvního politického restriktivního opatření vůči české diakonické práci nebyly nikdy už zcela odstraněny. (srov. SCHWARZ 1999: 4). Na konci druhé světové války už 5. května 1945 byla Diakonie požádána Českou národní radou, aby převzala do své správy čtyři bývalá německá sanatoria. Diakonie tak získala svoji první nemocnici, která se nacházela v Praze na Sokolské třídě. Dále začala spravovat dětskou ozdravovnu, pro budoucí ošetřovatelky otevřela internát a po německé Diakonii v Doběticích u Ústí nad Labem začala upravovat dům na další dětskou ozdravovnu. (srov. BÁRTA 2014: 7).

Poválečné nadšení bylo zpočátku i velkou nadějí pro diakonickou práci v obnoveném Československu, i když tato činnost už zůstala centrálně řízena církevním ústředím. V období mezi léty 1945 a 1948 byla rozšiřována péče o staré lidi. Práce s osiřelými a zdravotně postiženými dětmi a také osvědčený a rozsáhlý systém rekreace dětí a mládeže o prázdninách, naopak předávala Diakonie sama do rukou státu, podle tehdejšího všeobecného názoru, že jenom stát se dokáže o tuto cílovou skupinu postarat nejlépe. Tento relativní stav svobody trval pouze tři roky, a to do uchopení moci ve státě komunistickou stranou v únoru 1948. Opět byla zastavena činnost všech diakonických a křesťanských spolků. Jejich majetek, práva a závazky začaly postupně přebírat příslušné

církve. Mezi lety 1950-1952 převzala mimo jiné ČCE do svého Ústředí sociální péče spolky Česká Diakonie, Letní tábor Komenského nebo Českobratrskou evangelickou společnost pro dobročinnost křesťanskou a další organizace. Poslední rána a definitivní konec diakonické práce v ČCE přichází na začátku roku 1960, kdy bylo usnesením československé vlády protiprávně převzato pět zbylých sociálních domovů pro seniory státem. Tímto nařízením byla na téměř třicet let přerušena institucionální diakonická práce v ČCE. (srov. SCHWARZ 1999: 5).

V této době až do roku 1989 mohla existovat pouze Křesťanská služba, jako jediná sociální služba, která byla vykonávána na sborové úrovni a jejím úkolem bylo hlavně podporovat staré a opuštěné členy sboru. Po vynuceném přerušení organizované diakonické práce byla pro mnoho členů sborů Křesťanská služba návratem k diakonické službě prvotní církve a kořenům samotné diakonie. (srov. ŠIMR 2019: 150). Obnovení Diakonie se datuje ještě do období před „Sametovou revolucí“. Diakonie byla oficiálně znovu založena 1. června 1989 (srov. BÁRTA 2015: 32). První diakonické středisko vzniklo už 12. 7. 1989 v Praze pod názvem Středisko křesťanské pomoci (SKP), které sehrálo významnou roli v poskytování sociálního poradenství a pomoci po první všeobecné amnestii vyhlášené prezidentem Václavem Havlem na počátku roku 1990. Mezi priority v prvním období Diakonie byla péče o děti s mentálním a kombinovaným postižením ve stacionářích i v domácí péči, kterou stát tehdy vůbec neposkytoval. Plánována byla samozřejmě tradiční péče Diakonie o seniory v pobytových službách i v domácích pečovatelských službách. Dalším vybraným úkolem bylo poskytování služeb zdravotně postiženým lidem, zvláště pro tělesně a zrakově postižené v pobytových a domácích službách. Nedílnou součástí měly být pastoračně poradenské služby a krizová intervence. Mezi lety 1991–1993 se začala zřizovat nová diakonická střediska. K původním sedmi střediskům začleněným po 27. Synodu do struktur Diakonie ČCE přibylo dalších 18 nově zřízených středisek. V té době byly do rukou Diakonie také navraceny tři velké domovy v Krabčicích, Myslibořicích a Sobotíně. V letech 1994-1995 se vytvořila 3 nová střediska a 2 střediska zanikla. V této době se rozšířil vnitřní systém vzdělávání. Na konci roku 1997 vzniklo nové středisko Diakonie v Uherském Hradišti. Důležitým krokem bylo schválení Řádu diakonické práce ČCE v roce 1998, který konečně upravil vztahy mezi církví a diakonií. Rozdělil kompetence orgánů diakonie, odpovědnost za hospodaření v diakonii a potvrdil trvalé místo diakonie v Českobratrské církvi evangelické. (srov. SCHWARZ 1999: 6-10). V současné době je Diakonie ČCE (stav v roce 2021). Jedním

z nejvýznamnějších poskytovatelů sociálních služeb. Provozuje více jak 150 zařízení v 63 obcích po celé ČR. (srov. Výroční zpráva Diakonie ČCE 2021[online]).

2 Diakonie ČCE ve vztahu k církvi

2.1 Vymezení pojmu diakonie v kontextu církve

Jak již bylo výše popsáno, slovo diakonia znamená v obecném významu „služba“. Může to znamenat obsluhovat někoho u stolu; nebo postarat se o někoho, posloužit někomu, nebo vést domácnost. Slovo διακονέω (diakonia) se v Novém zákoně objevuje na mnoha místech a v různých kontextech významu. Mohla to být i služba z vděku, jak je psáno v Matoušově evangeliu o Petrově tchyni: „Dotkl se její ruky a horečka ji opustila; i vstala a obsluhovala ho“. (Mt 8,15) V dalších synoptických evangeliích jsou to opět většinou ženy, které dělají diakonii, i když můžeme zpozorovat určitou změnu ve významu. Například v Lukášově evangeliu, kde je zmínka, že Jana, žena Herodova správce a mnohé jiné ženy, které se staraly o Ježíše, jeho učedníky a nemocné ze svých prostředků se manželka královského správce zřejmě přímo nepodílela na tom, aby jim uvařila, nebo aby se starala o nemocné, ale podporovala celé hnutí finančně a materiálně. Podobně se zachovaly i mnohé ostatní movité ženy, které poskytly „sponzorské dary“. Na tomto příkladu se dá vypožorovat další smysl slova diakonia – starat se o někoho, nejen jako konkrétní službu u stolu, ale jako hmotnou a finanční podporu. (srov. MRÁZEK 2020: 21-24) Důležitým aspektem ve významu chápání diakonie jako křesťanské lásky k bližnímu nám přináší Janovo evangelium na příkladu Ježíšova předvelikonočního umývání nohou učedníkům. (J 13) V tomto evangeliu Jan předkládá svědectví o tom, kdy se Ježíš ujímá „otrocké“ služby umývání nohou svým učedníkům, jako symbol dokonalé lásky, který mají učedníci následovat ve svých skutcích. Ježíš doslova říká: „Jestliže tedy já, Pán a Mistr, jsem vám umyl nohy, i vy máte jeden druhému nohy umývat“. (J 13,14) Takto Ježíš nabádá své učedníky, aby sami šli příkladem nejen ve vzájemné službě křesťanů, ale všem lidem. (srov. ŠIMR 2019: 19)

Takže διακονέω nutně neznamená, že kdo někomu poslouží, nebo se o někoho postará, je sluha, který je někomu podřízený, nebo že je u někoho v područí. Diakonii můžeme také vnímat tak, že „zrovna konkrétně něco dělám pro svého bližního.“ (srov. MRÁZEK 2020: 21-24) „Služba při stolech“ je tedy jeden z výkladů slova diakonie, který souvisí se Skutky apoštolskými (Sk 6), kde má být postaráno o ženy-vdovy (diakonia tes trapezais – služba u stolu). U prvotních křesťanských sborů ve starobylé římské říši se

postupné pojetí diakonie formuluje slovy „služba potřebným“. Toto pojmenování diakonie v sobě nese silný charitativní náboj a v novodobém pojetí církve ho chápeme jako jeden ze čtyř základních pilířů církve. Toto pojetí se opírá o praktickou katolickou teologii rozvinutou ve 20. století. Tyto základní pilíře tvoří samotnou podstatu církve, o kterou má usilovat každý křesťan: Martyria neboli „svědectví Bohu“ je takové počínání, které dosvědčuje víru křesťana v Boha. Můžou to být například misie nebo také dosvědčování své víry svým příkladem v životě. Liturgia doslovně z řečtiny přeloženo, jako „dílo lidu“ je bohoslužebné jednání. Je to vztah mezi Bohem a člověkem. Tento vztah se vyjadřuje slavením mše, modlitbou, slavením svátostí atd. Třetí pilíř koinoia se z řečtiny překládá jako společenství. Je to vyjádření víry, aby každý člověk sám sebe prožíval ve vztahu k Bohu a ostatním lidem tak, jak se odráží v životě a učení Ježíše Krista. A konečně čtvrtým, ale stejně důležitým pilířem, jako předchozí tři je diakonia. Tato „služba potřebným“, kterou bychom mohli vyjádřit i slovy „pomoc bližním v nouzi a utrpení“ má i pro církve veliký význam. Nejen to, že jí diakonia v počátcích jejího působení pomohla etablovat se v podmínkách starověkého světa, ale především je to živý a praktický důkaz toho, že křesťané berou svou víru opravdu vážně a svým jednáním dávají jasně najevo, jak napravit nespravedlnost a zmírnit utrpení ve světě, protože především je to Bůh, kdo člověka neopustí v těžkém okamžiku, a že Bůh právě dokáže odstranit a napravit nespravedlnost ze světa. (srov. OPATRNÝ 2010: 39-40)

2.2 Diakonie a její vztah k církvi

Vztah církve a Diakonie bychom mohli definovat jako vztah matky a dcery. Církve přivedla Diakonii na svět, je tedy její matkou. V současné době můžeme Diakonii považovat již za dospělou dceru ČCE, která se ve světě neztratí. Diakonie jako dcera velmi stojí o vřelý a dobrý vztah se svou matkou. Stojí i o její podporu, a to nejen finanční či jinou materiální. Především stojí o to, že se církve o svou dceru zajímá, že na ni myslí jak v modlitbách, tak i že se angažuje dobrovolnický a je na Diakonii hrdá. Díky tomuto jedinečnému vztahu vnáší dospělá Diakonie do tohoto světa křesťanské principy a hodnoty. Úkolem dcery, který od své matky církve přijala, je pomáhat. Pomáhat profesionálně. Církve může pomáhat různými způsoby, přičemž institucionální služba Diakonie může být jednou z nich. Diakonie jako dcera církve denně zajišťuje sociální služby a pomoc, které by církve a laici nebyli schopni zajistit, ani pokrýt. (srov. HANYCH 2020: 58)

Církev založila Diakonii, jako neziskovou organizaci k tomu, aby poskytovala sociální služby a speciální školství. K církvi se hlásí a je církevní. S církví je bytostně spojena. Je to dáno tím, z jakého motivu obě instituce vychází. Samotné jádro leží v poslání církve na tomto světě, a to je svědectví, společenství, slavení a služba. Diakonická práce vychází a čerpá z evangelia a jeho motivů, jako je „miluj bližního svého; čiňte dobře; služte v lásce jedni druhým“. Diakonie je tedy vyslána církví, aby naplňovala jedno z jejích poslání pomáhat potřebným. Vzorem, ze kterého diakonická práce vychází je příběh o milosrdném Samaritánovi. Motivací je pak vyprávění z Matoušova evangelia o posledním soudu. Skrze spojení s církví může a má velký potenciál přenášet křesťanské hodnoty do okolního světa. Může a měla by tak i činit dovnitř organizace, a tak se starat o pastorační a duchovní péči svých klientů a zaměstnanců. V tomto ohledu to můžeme vnímat, jako velkou přidanou hodnotu, kterou jiná, hlavně necírkevní zařízení nemají. V současných trendech sociální práce je člověk definován jako bio-, psycho-, socio-, spirituální bytost. Tato praxe nahlížení na člověka komplexně, který kromě svých biologických, psychických, sociálních potřeb má i potřeby duchovní se odráží i v práci ve střediscích Diakonie. To, že chápání lidské osobnosti je tak složité, dává v Diakonii prostor, aby se o těchto duchovních potřebách přemýšlelo a promítalo je, jak do pravidel a řádů, tak i do běžného života v organizacích. (srov. BRODSKÝ 2020; 59-60)

2.3 Sbor a Diakonie

Sbor chápeme s odkazem na ŘDP jako základ pro diakonickou práci, přičemž „církev od svých sborů očekává, že budou diakonické dílo na modlitbách i prakticky podporovat, od jednotlivých členů čeká, že se na něm na základě víry v Ježíše Krista budou podle svých obdarování a možností podílet.“ A tam, „kde jsou pro to předpoklady, zřizují se diakonická zařízení jako střediska různě specializované pomoci potřebným. Tato pracoviště institucionálně prováděné péče tvoří Diakonii Českobratrské církve evangelické, která je integrální součástí ČCE“. (srov. Řád diakonické práce [online]) V případě farního sboru v Soběslavi se tyto předpoklady naplnily již v roce 1994, kdy na okrese Tábor byla poptávka po zařízení pro děti s mentálním a kombinovaným postižením. Tehdejšímu faráři Zdeňku Šormovi, a především jeho ženě Rút v součinnosti s členy sboru se podařilo otevřít středisko Diakonie Soběslav – Rolnička. V tomto raném počátku se sbor významně podílel na chodu střediska. Byla to doba „nadšenecká“. Mnoho členů sboru bylo i zaměstnanci střediska. Sborová kultura měla poměrný vliv na chod střediska, a tak se utvářela i „firemní“ diakonická kultura střediska. Vztah sbor versus středisko byl

vyrovnaný, což bylo dáno vzájemnými proporcemi a také tím, že sbor a středisko bylo bráno, jako společné dílo, čemuž napomáhalo propojení na linii sbor + farář = farářova žena/ředitelka střediska Diakonie + středisko diakonie Rolnička. Na tomto příkladu můžeme zaznamenat, jak psaná kultura vychází z té praktické, jelikož první verze ŘDP byla přijata až v roce 1998. (kronika sboru ČCE Soběslav 1994-1998)

2.4 Rozkročení diakonie mezi církví a okolním světem

V opačném úhlu pohledu se může zdát poněkud obtížné převádět to, co je psáno v rádech, v souvislosti vztahu mezi sborem a Diakonií, převádět do běžného života. V současné praktické rovině a kontextu doby je totiž situace složitější, než byla na počátku. Střediska Diakonie se profesionalizují, zvětšují a tím se zvětšuje jejich rozpočet. Struktura organizací se mění. Pracují podle standardů kvality, zajištěné legislativou státu, které vydávají jednotlivá ministerstva. Většina zaměstnanců nemá s církví a křesťanstvím obecně nic společného. V tomto ohledu může mezi farními sbory a Diakonií docházet k určitému napětí.

Německý teolog Herman Steinkamp spatřuje důvody napětí ve vztahu sboru a diakonie již v raném sboru v Jeruzalémě, kdy už sami apoštolové nemohou zvládat velké množství úkolů ve vedení, a proto povolávají zkušené muže do „služby u stolů“: hodina zrození diakonie a úřadu diaconů a diakonek (Sk 6). Profesor Steinkamp pozoruje dva problémy ve vztahu sborů a diakonie, které vyvstaly z tohoto raného dělení práce v historii západních církví. Jako první jmenuje „druhořadost diakonie vůči zvěstování a liturgii“ a za druhé „následné problémy „*sekundární struktury*“, tedy že církev existuje a je zvenčí vnímána ve dvou paralelních strukturách, případně ve dvou dílčích systémech společnosti: ve sborech a diakonii. (srov. STEINKAMP 2020: 35-36)

V kontextu současných převládajících společenských forem přibývá pochybností nad církevní vazbou diakonie a hovoří se o modelu „vzájemného odlehčení“. Podle tohoto názoru může organizovaná diakonie osvobodit církevní sbory od jejich úkolu poskytovat diakonickou službu, a naopak církev uděluje dispenz diakonii od nutnosti vyznání. U tohoto názoru se však nabízí otázka, jestli se v případě tohoto odlehčení nejedná spíše o odcizení a najít pouze alibistické teoretické odůvodnění dobového mainstreamu. Rozlišení funkcí, ale přeci neznamená jejich oddělení. V perspektivě teorie sociálních systémů církev i diakonie patří k jednomu systému náboženství. V případě sborů se nejedná pouze o dovnitř obrácenou duchovní komunikaci, ale i o navenek otevřenou

diakonii, i když třeba jen v malém měřítku. Naproti tomu diakonii, která se neztotožní, s církevním ohraničením jednání hrozí, že zůstane pouhou vykonavatelkou při pomoci ke zvládnutí života. Duchovní komunikace i teologická reflexe diakonie má být reflektována, jak ve sborech, tak i v organizované diakonii. (srov. ŠIMR 2019: 122)

Jako velmi problematické se můžou jevit i dobře míněné snahy diakonii „zcírkevnit“, jinými slovy ji přiřadit nebo dokonce podřídít církvi a omezit ji pouze na otázku hledání diakonického sboru nebo ji prezentovat jen jako funkční projev církve, který už i tak naráží na své limity jednak v teologické reflexi, dějinném kontextu, ale především v praxi. Na druhé straně nelze diakonii zcela sekularizovat, například s odkazem na „společenskou“ diakonii, protože její principy stojí v zakotvení v náboženském systému. Snahy o uvolnění diakonie k jednomu či druhému pólu, jejího zakotvení mezi systémem náboženství a ostatní společenské systémy, by zcela jistě vedlo ke snížení jejího významu nebo k úplné ztrátě její identity. Podstata diakonie je ta, že jedna část je pevně ukotvena v církvi a druhá je nakročena směrem ke společnosti, jako sice ne zcela viditelná, ale důležitá součást apoštolátu. A v tomto prostoru „mezi“ diakonie působí. (ŠIMR 2019: 123)

3 Vztah Diakonie a církve z pohledu Řádu diakonické práce ČCE a Organizačního řádu Diakonie ČCE

Na druhém zasedání 29. Synodu roku 1996 byl projednán Řád Diakonie, kde se prodiskutovalo právní postavení Diakonie. Návrh, aby Diakonie nebyla organizačně součástí ČCE, nebyl přijat. Bylo naopak přijato, že otázka vztahu církve a Diakonie je předmětem celocírkevní diskuse. Na 2. zasedání přijal 29. synod ČCE dvě základní usnesení: č. 8 „Synod usnesl učinit předmětem celocírkevní diskuse otázku vztahu církve a Diakonie.“ (srov. DOLANSKA: 85 [online]) Dále byla přijata novela Církevního zřízení, v § 5 Zvláštní zařízení církevní služby pod písm. a) je uvedeno: „Diakonii, která je se svými organizačními složkami součástí církve, zakládá, přiznává jí právní subjektivitu a ruší ji pouze synod.“ (srov. Církevní zřízení [online]) Rok 1998 byl vyvrcholením několika let trvajících procesu přípravy Řádu diakonické práce. Přijetí Řádu diakonické práce zahrnuje v první polovině roku 1999 úpravu vnitřních norem. Diakonie ČCE ihned zahajuje práci na novém organizačním řádu a dalších dokumentech, kde se již programově řeší spolupráce s církví. Vytvoření a realizace Řádu diakonické práce, včetně kontroly jeho dodržování, prohloubila vztah mezi Diakonií a církví. Jasný pohled na tento vztah a práci

samotné Diakonie přinesla i novelizace Řádu diakonické práce po 2. zasedání 35. synodu ČCE. (srov. ŠIMR 2019: 125)

3.1 Ukotvení cíle diakonické práce v ŘDP

Cíl diakonické práce je jasně formulován v Oddílu I. Obecných ustanoveních, čl. 1 „Cílem diakonické práce je pomáhat a poskytovat podporu starým, osamělým, ohroženým, nemocným, lidem se zdravotním postižením a jinak potřebným. Tato služba vychází z křesťanských hodnot a je praktickým vyjádřením víry, naděje a lásky.“

Z preambule, která je formulována v úvodu Řádu diakonické práce, jasně vyplývá, že péče o potřebné, nemocné a slabé jako výraz křesťanské lásky k bližnímu neodmyslitelně patří mezi základní poslání, úkoly a práci Českobratrské církve evangelické. V preambuli se odkazuje na křesťanskou službu, pro kterou je v Novém zákoně používán řecký pojem "diakonia". Církev vybízí a nabádá své členy, aby se na této službě podle svých možností a obdarování podíleli. Diakonická práce má svůj základ ve farních sborech, které pro tuto službu vyhledávají vhodné pracovníky a ke službě je následně pověřují. Kde jsou k tomu vhodné podmínky a předpoklady, zřizují se diakonická střediska, která jsou specializována na různou pomoc potřebným. (srov. Řád diakonické práce [online]) Tato pracoviště institucionálně prováděné péče tvoří Diakonii Českobratrské církve evangelické, která je integrální součástí ČCE. Diakonie ČCE podle příslušných právních norem zřizuje k naplňování svého poslání další právnické osoby, které jsou součástí rodiny Diakonie.

Od svých sborů církev očekává, že budou diakonické dílo podporovat v modlitbách i prakticky a že se jednotliví členové budou podle svých obdarování a možností na základě víry v Ježíše Krista podílet. Diakonie ČCE je zvláštním zařízením církevní služby povšechného sboru.

3.2 Organizační členění Diakonie ČCE

V čl. 5 Oddílu I. je stanoveno, že odpovědnost za institucionální diakonickou práci nese povšechný sbor. Tuto odpovědnost vyjádřil rozhodnutím o zřízení Diakonie ČCE, již svěřil práva a odpovědnost dle oddílu III. ŘDP.

V oddíle III. čl. 8, jsou stanovena základní ustanovení o Diakonii ČCE a je zde jasně pojmenován vztah Diakonie ČCE a církve. Diakonie ČCE byla zřízena na základě pověření 25. synodu ČCE z roku 1987. Sídlem Diakonie ČCE je Praha, územnost mimo

její sídlo není omezena. Organizačními jednotkami, které tvoří rodinu Diakonie ČCE, jsou střediska Diakonie, která jsou právními osobami. Diakonie ČCE a její střediska jsou součástí ČCE. Střediska Diakonie jsou zřízena podle Církevního zřízení §5, odst. 1 písm. a., mají právní subjektivitu odvozenou od právní subjektivity ČCE a jsou církevními právními osobami. V právních vztazích vystupují svým jménem a v mezích tohoto řádu mohou nabývat práv a zavazovat se. Diakonie ČCE k naplňování svého poslání zřizuje další právní osoby, podle příslušných právních předpisů jako je školský zákon č. 561/2004 Sb., občanský zákoník č. 89/2012 Sb., nebo zákon o obchodních korporacích č. 90/2012 Sb. Diakonická střediska hospodaří samostatně, neručí jako zvláštní zařízení církevní služby za závazky církevních sborů nebo jiných církevních zařízení. Naopak církev, její sbory a jiná církevní zařízení neručí za závazky Diakonie ČCE nebo jejích středisek. Podrobnosti organizační struktury a vnitřních vztahů Diakonie ČCE stanoví Organizační řád Diakonie ČCE, který vydává správní rada Diakonie ČCE po schválení dozorčí radou Diakonie ČCE. V čl. 12 ŘDP je stanoveno, že Diakonie ČCE se při své práci řídí Církevním zřízením a řády ČCE, usnesením synodů ČCE a obecně právními předpisy. Nadřazeným správním orgánem Diakonie ČCE je synodní rada.

Shromáždění Diakonie ČCE je specifickým orgánem v rámci organizace, jehož smyslem je otevřeně projednávat záležitosti života Diakonie ČCE v širším fóru, které tvoří zástupci výkonné, kontrolní i duchovenské složky, působící na všech úrovních Diakonie ČCE.

Diakonie ČCE je organizována a řízena na úrovni celé organizace:

- Správní radou Diakonie ČCE: správní rada Diakonie ČCE je statutárním orgánem Diakonie ČCE, který zodpovídá za činnost celé Diakonie ČCE. Jedná jejím jménem navenek a rozhoduje ve všech věcech vyhrazených do působnosti SRD.
- Ředitelem Diakonie ČCE: ředitel Diakonie ČCE je z titulu své funkce předsedou SRD a realizuje tak rozhodnutí SRD.
- Dozorčí radou Diakonie ČCE: dozorčí rada Diakonie ČCE je kontrolním a poradním orgánem celé Diakonie ČCE, voleným synodem ČCE, kterému se ze své činnosti zodpovídá. DRD dbá především na zachování účelu, ke kterému byla Diakonie ČCE zřízena, a na uchování křesťanského charakteru organizace, stejně jako na soulad činnosti Diakonie ČCE s církevními předpisy a řády.

Diakonie ČCE je organizována a řízena na úrovni střediska:

- **Správní radou střediska:** správní rada Střediska je statutárním orgánem Střediska, který zodpovídá za činnost Střediska, jedná jménem Střediska a rozhoduje o všech záležitostech vyhrazených do působnosti SRS. SRS především zodpovídá za nastavení základních mechanismů řízení, koncepci a činnost Střediska.
- **Dozorčí radou střediska:** původně kontrolní funkce DRS po 3. zasedání 32. synodu ustoupila do pozadí a je preferována funkce podpůrná. Tato změna je podrobněji popsána v samostatném odstavci 2.5 tohoto textu níže.
- **Ředitelem střediska:** ředitel Střediska je z titulu své funkce předsedou SRS a realizuje tak rozhodnutí SRS.

Diakonie ČCE je organizována a řízena i na úrovni školských právnických osob. (srov. Průvodce Diakonií ČCE: 21-23)

3.3 Poslání Diakonie ČCE a hodnoty Diakonie jako prostor propojení Diakonie ČCE a církve

V čl. 9 je popsáno poslání Diakonie ČCE, kterým je tvořit společenství, které v milosrdenství a s nadějí fortelně pomáhá potřebným. Konkrétně to tedy znamená: organizovat, zajišťovat a poskytovat křesťansky zaměřenou sociální, zdravotní výchovnou, vzdělávací a poradenskou péči, pomoc a podporu lidem, aby mohli žít důstojným a kvalitním životem navzdory věku, nemoci, postižení, sociální situaci nebo dalším okolnostem. Dalším cílem je organizovat humanitární a rozvojovou pomoc České republice i v zahraničí. V neposlední řadě je posláním zastupovat a hájit zájmy slabých, ohrožených a vyloučených osob nebo skupin a provádět činnosti směřující k prevenci sociálního a společenského vyloučení.

K naplňování svého poslání může Diakonie ČCE zřizovat s předchozím souhlasem synodní rady střediska s právní subjektivitou, střediska a další složky bez právní subjektivity, která jsou součástí některé organizační jednotky, které již právní subjektivitu mají, zřizovat školy a školská zařízení a další právnické osoby dle příslušných právních norem. (srov. Řád diakonické práce [online]) Posláním Diakonie je pomáhat potřebným. Diakonická práce se opírá o čtyři základní hodnoty:

Milosrdenství, fortelnost, společenství a naděje.

Hodnoty jsou tím, o co je v diakonické práci zvláště usilováno, čemu je věnována zvýšená pozornost. Opět se lze opřít o text Preambule ŘDP. "Péče o potřebné, nemocné a slabé jako výraz křesťanské lásky k bližnímu patří neodmyslitelně k životu i práci Českobratrské církve evangelické". Hodnoty diakonické práce se opírají o biblické texty Nového zákona. Vycházejí z respektu ke křesťanské tradici a poslání diakonické práce je chápáno jako praktické vyjádření křesťanské víry. **Žít z milosrdenství:** znamená sloužit, dopomáhat, organizovat službu vždy s ohledem na člověka, jednat s klientem s respektem, poskytovat emoční podporu. **Fortelnost** zahrnuje poctivou a odborně provedenou práci, posilování motivace a kompetencí zaměstnanců Diakonie. Další velmi důležitou hodnotou diakonické práce je **společenství**. V Diakonii nikdo nepracuje sám pro sebe. Zdůrazňuje se práce v týmu. O pracovní týmy se pečuje – nejsou brány jako samozřejmost. Oceňována je spolupráce a schopnosti dorozumění jako základu dobré praxe. Společenství Diakonie tvoří zejména klienti Diakonie – příjemci služeb. **Poslední hodnotou diakonické práce je naděje.** Žít z naděje pro diakonickou práci znamená rozumět významu osobního rozvoje a hledat k němu příležitosti, trpělivost a schopnost zdravého odstupu, ochotu pracovat na strategii a rozvoji organizace, osobní angažovanost. (srov. Hodnoty Diakonie ČCE [online])

3.4 Spolupráce středisek se sbory ČCE v Řádu diakonické práce a z hlediska Organizačního řádu Diakonie ČCE

Řád diakonické práce pamatuje i na spolupráci mezi sbory ČCE a středisky Diakonie ČCE. Tento velmi důležitý aspekt v životě sborů i středisek je v řádu obsažen v oddíle III. Diakonická práce v čl. 11. nazvaném Spolupráce se sbory ČCE. Z tohoto článku vyplývá, že diakonické středisko má ve sboru svou duchovní oporu, přičemž má se sbory úzce spolupracovat. Tato spolupráce se uzavírá a stvrzuje písemnou smlouvou o spolupráci mezi střediskem Diakonie ČCE a určitým farním sborem. Smlouvu uzavírá správní rada Diakonie ČCE se spolupracujícím sborem. Lze také uzavřít dohodu mezi konkrétním střediskem Diakonie ČCE a sborem ČCE. Bez této smlouvy nelze středisko Diakonie aktivovat a provozovat. Na základě tohoto smluvního vztahu má středisko za povinnost jednou za rok informovat spolupracující sbor o své činnosti. Na sborovém shromáždění předkládá výroční zprávu spolu se zprávou o hospodaření. Na vyžádání sboru doplní i další informace.

Článkem 11. Řádu diakonické práce je v odstavci 4. v osmi bodech formálně vymezeno, co by smlouva o spolupráci měla obsahovat a v jakých mezích by měla spolupráce fungovat. Smlouvou se především ošetří:

- a. konkrétní formy spolupráce sboru či sborů ČCE při naplňování poslání střediska,
- b. konkrétní formy věcné, finanční či dobrovolnické pomoci sboru či sborů ČCE středisku,
- c. konkrétní podobu spolupráce sboru či sborů ČCE při zajištění duchovní a pastorační péče ve středisku, včetně případného povolání faráře nebo jáhna k plné či částečné službě ve středisku,
- d. konkrétní podobu spolupráce sboru či sborů ČCE v oblasti poskytování sociální péče a křesťanské služby,
- e. konkrétní formy odborné pomoci střediska členům sboru či sborů ČCE, včetně poradenství,
- f. konkrétní formy společné prezentace církevní a sociální práce sboru či sborů ČCE a střediska na veřejnosti,
- g. možnosti spolupráce při pořádání kulturních a dobročinných akcí anebo
- h. způsob vzájemného informování o aktivitách sboru či sborů ČCE a střediska (srov. Řád diakonické práce [online]) Jak bylo výše popsáno, středisko nemůže bez smlouvy o spolupráci se sborem ČCE provozovat svou činnost. Výjimku umožňuje pouze situace, kdy z nějakého důvodu smlouva o spolupráci zanikne např., pokud jedna ze stran neplní smluvené podmínky. Znamená to, že v době, kdy není pro určité středisko uzavřena smlouva o spolupráci s žádným sborem ČCE, tak po projednání se spádovým seniorátním výborem seniorátu ČCE, jmenuje členy dozorčí rady střediska dozorčí rada Diakonie ČCE. V tomto případě se však jedná pouze o provizorní a dočasné řešení. (srov. Řád diakonické práce [online])

To, co Řád diakonické práce řeší v obecné rovině, to v Organizačním řádu Diakonie ČCE dostává konkrétnější podobu. Organizační řád Diakonie ČCE vydává správní rada Diakonie ČCE a schvaluje dle ustanovení článku 10, odstavce 5 ŘDP dozorčí rada Diakonie. Poslední změny v Organizačním řádu proběhly v roce 2019. Problematiku spolupráce se sbory a církví obsahuje kapitola číslo 10. tohoto dokumentu. Tato kapitola nazvaná Spolupráce se sbory a církví je rozdělena do pěti článků. První článek se zabývá smyslem a účelem partnerství, jehož obsahem je:

1. Smyslem partnerství uzavíraného mezi Střediskem nebo ŠPO a sborem či sbory je zachování vzájemné blízkosti služby slova a služby činem v rámci církve. Diakonická práce patří k činnosti sborů a duchovní a pastorační péče patří k činnosti diakonických zařízení. Proto se vzájemně doplňují a obohacují.
2. Sbory, s nimiž je uzavřena smlouva o spolupráci, se nepodílejí na řízení diakonických zařízení. Podílejí se na duchovním životě Středisek a ŠPO a podporují je modlitbami i dohodnutými praktickými nástroji a činnostmi.
3. Střediska a ŠPO jsou místem konkrétní služby celé ČCE, přičemž konkrétní sbor spolupracuje s konkrétním zařízením, poskytujícím službu.
4. Spolupracujícím sborem nemusí být pouze místně příslušný sbor, ale může jím být kterýkoli sbor ČCE, který je ochoten podporovat sociální práci církve konanou prostřednictvím Diakonie ČCE. (srov. Řád diakonické práce [online])

Důležitou součástí spolupráce se sbory a církví, kterou nelze pominout a bez níž nelze středisko založit a provozovat je Smlouva o spolupráci s partnerským sborem. Pravidla a obsah smlouvy určuje druhý odstavec článku 10. Organizačního řádu:

1. Smlouvu o Spolupráci Střediska s některým sborem či sbory ČCE uzavírá SRD při zřízení Střediska. Smlouvu je možno měnit dohodou obou smluvních stran po projednání s příslušnou SRS.
2. Smlouva upravuje především tyto záležitosti:
 - a. Způsob a podíl sboru na volbě DRS
 - b. Vzájemný způsob informování sboru a Střediska
 - c. Konkrétní formy spolupráce
 - d. Konkrétní formy podpory ze strany sboru
 - e. Způsob zajištění duchovní a pastorační péče ve Středisku
 - f. Povolání kazatele ke službě ve Středisku
 - g. Spolupráci Střediska a sborové diakonie při poskytování služeb
3. Na základě výše uvedené smlouvy může Středisko uzavřít se sborem či sbory písemnou dohodu, která upřesní další záležitosti vzájemné spolupráce. Taková dohoda nesmí být v rozporu se smlouvou o spolupráci uzavřené mezi sborem či sbory a SRD. (Organizační řád Diakonie ČCE)

Organizačním řádem ve třetím odstavci je také ošetřeno ukončení partnerství a spolupráce. Po předchozím projednání může jedna ze stran vypovědět smlouvu

o spolupráci, pokud druhá strana tuto smlouvu neplní. Přičemž za neplnění smlouvy se může považovat i déletrvající pouhé formální partnerství bez vzájemné živorodé spolupráce. Smlouvu lze vypovědět pouze písemnou formou z rozhodnutí SRD, respektive správního orgánu příslušného sboru ČCE. Na tento odstavec navazuje čtvrtý odstavec zabývající se fungováním střediska bez partnerského sboru:

1. Skončila-li platnost smlouvy o spolupráci výpovědí jedné ze smluvních stran nebo vzájemnou dohodou, hledá SRD za pomoci příslušného seniorátního výboru nový partnerský sbor.
2. V případě, že se nepodaří uzavřít smlouvu s novým partnerským sborem do 6 měsíců, jmenuje DRD po projednání s místně příslušným seniorátním výborem novou DRS.
3. Funkční období takto jmenované DRS je 4 roky. Pokud během této doby dojde k uzavření nové smlouvy o spolupráci s některým sborem nebo sbory, může být takto jmenována DRS odvolána nebo ponechána do konce funkčního období, a to podle dohody s novým spolupracujícím sborem. (Organizační řád Diakonie ČCE)

Nedílnou a důležitou součástí pro duchovní rozvoj středisek je přítomnost farářů a kazatelů. Jejich povolávání a působení v rámci Diakonie ČCE upravuje poslední pátý odstavec:

1. Faráře či jáhna do služby do služby v Diakonii ČCE vysílá ČCE na základě návrhu DRD, který byl projednán se SRD.
2. Kazatele pro službu ve Středisku povolává spolupracující sbor dle podmínek a pravidel dohodnutých ve smlouvě o spolupráci a v souladu s ustanoveními církevních řádů o povolávání kazatelů.
3. Činnost všech kazatelů v rámci Diakonie ČCE je obdobou kaplanské služby (podobně jako např. v nemocnicích a má proto svá specifika).
4. Kazatelé působící v Diakonii ČCE jsou povinni dodržovat vnitřní předpisy Diakonie ČCE a jejich organizačních jednotek.
5. Diakonie ČCE pořádá pro kazatele, kteří v ní působí, pravidelná setkání a vzdělávací akce. (Organizační řád Diakonie ČCE)

3.5 Funkce dozorčí rady střediska z hlediska spolupráce mezi sborem ČCE a Střediskem ČCE po 3. zasedání 35. synodu ČCE

1. K důležité změně ve funkci dozorčích rad středisek došlo na 3. zasedání 35. synodu ČCE 21. května 2021. Na tomto zasedání se synod rozhodl upustit od kontrolní funkce DRS. Dozorčí rada střediska tedy již není kontrolním orgánem střediska Diakonie ČCE. Tato změna byla promítnuta v ŘDP do čl. 15 část A. odst. 1 a 2, kde se klade důraz na podporu spolupráce sboru a střediska. V odstavci 1. byla vyškrtnuta formulace, že dozorčí rada střediska Diakonie ČCE je poradním a kontrolním orgánem střediska Diakonie ČCE. (srov. Řád diakonické práce [online])
2. Místo toho bylo nově přeformulováno, že „*dozorčí rada střediska Diakonie ČCE dbá na budování a udržení křesťanského charakteru střediska, povzbuzuje a rozvíjí aktivní spolupráci mezi střediskem a partnerským sborem a pečuje o zapojení členů ČCE do služby střediska Diakonie ČCE*“. (srov. Řád diakonické práce [online])

Kontrolní funkci dozorčí rady střediska nahrazuje ve své funkci správní rada Diakonie ČCE, která informuje dozorčí radu střediska o výsledcích všech kontrol, které ve středisku proběhly.

Článek 15 v odstavci 2 dále popisuje pravomoci členů dozorčí rady střediska, kteří jsou oprávněni nahlížet do všech dokladů a záznamů, týkajících se činnosti střediska, ale již nejsou oprávněni kontrolovat, zda činnost střediska je v souladu s právními předpisy a církevními zřízeními a řády ČCE. Dozorčí rada střediska je však povinna dohlížet na výkon působnosti správní rady střediska a v případě potřeby je oprávněna požádat správní radu Diakonie ČCE o provedení kontroly. Nastavení takové působnosti je popsáno v prvním odstavci čl. 15.

Dozorčí radě střediska náleží v upraveném ŘDP následující působnost:

- a. pravidelně jedná o průběhu spolupráce partnerského sboru a střediska
- b. projednává dlouhodobou koncepci práce a rozsah činnosti střediska a pro správní radu střediska se usnáší na doporučeních, která se týkají koncepce a rozsahu činnosti střediska

- c. projednává návrh rozpočtu střediska a usnází se na doporučeních k němu pro správní radu střediska; pokud správní rada střediska k těmto doporučením nepřihlédne, je povinna o tom informovat správní radu Diakonie ČCE
- d. projednává zprávu o činnosti střediska určenou výročnímu sborovému shromáždění a usnází se na doporučeních k této zprávě
- e. projednává výroční zprávu o činnosti, jejíž součástí je zpráva o hospodaření střediska za uplynulý kalendářní rok, a usnází se na doporučeních k ní
- f. spolupracuje se správní radou Diakonie ČCE při výběru nového ředitele střediska a je oprávněna navrhnout správní radě Diakonie jeho odvolání
- g. předkládá návrhy shromáždění Diakonie ČCE (srov. Řád diakonické práce [online])

3.6 Diakonická kultura

Organizovaná diakonie vytváří tedy určitý průnik mezi systémy křesťanství a sociální pomoci, přispívá ke komunikaci evangelia, a zároveň se musí podřídit výzvám dalších systémů, jako jsou sociální práce, ekonomika nebo právo. (srov. ŠIMR 2019: 139) Svě poslání staví na hodnotách, skrze které do světa Diakonie, jak ve směru ke klientům, tak ve směru k zaměstnancům, prostupuje i křesťanské poselství. V současném „sekularizovaném“ světě je ale spíše tušené než zjevné. S tím souvisí i pojem diakonické kultury. Německá teoložka Beate Hofmann pojem diakonické kultury přirovnává k leknínu.

Hluboko pod hladinou jsou kořeny, symbolizující základní obraz světa a člověka a zakotvení v křesťanské víře. Tento základ diakonické kultury je samozřejmě předpokládán, ale neviditelný a nevědomý. Střední část tvoří stonek. I ten je skrytý pod hladinou, částečně je již vědomý. V případě diakonie se jedná o základní principy organizace, její poslání a hodnoty, o křesťanskou etiku. Viditelnou částí lilie je květ na vodě. V případě organizace jde o „artefakty“ jako je architektura, oblečení, uspořádání prostoru, rituály, žargon, dějiny nebo používané anekdoty. Tato viditelná část je ovšem často těžko interpretovatelná. Obraz květiny zároveň vyjadřuje, že takovou kulturu není možné vytvořit nebo vynutit, ale je možné ji jen trpělivě a vytrvale pěstovat. (srov. ŠIMR 2019: 140)

Pro „pěstování“ diakonické kultury a uvědomění si hodnot diakonie napomáhá kurz „Vítejte v Diakonii“. V kontextu vztahu sboru a střediska se jeví také velký prostor pro

sbor, jak pomoci při pěstování diakonické kultury ve středisku. Může se to dít skrze faráře anebo prostřednictvím dozorčí rady.

4 Vztah sboru a diakonie z pohledu praxe

4.1 Charakteristika Diakonie ČCE – středisko Rolnička

Rolnička je jedním ze středisek Diakonie Českobratrské církve evangelické a nabízí sociální služby zejména dětem a dospělým lidem s mentálním a kombinovaným postižením.

Poslání střediska:

„Jsme různí, ale patříme k sobě. Každý člověk je jedinečný a zasluhuje respekt.

Rolnička je tu proto, aby každý mohl s potřebnou pomocí dosáhnout osobního maxima a prožil celý život v sepětí s rodinou, přáteli a známými tam, kde se cítí doma. Rolnička je křesťanské centrum poskytující na Táborsku sociální, vzdělávací, terapeutické, pracovní a rehabilitační služby dětem a dospělým lidem s různými typy zdravotního postižení“. (srov. Výroční zpráva 2021 Diakonie ČCE – středisko Rolnička [online]) Středisko Rolnička Soběslav poskytuje svým klientům 5 sociálních služeb.

Centrum denních služeb pro děti a dospělé

Služba je určena pro děti a mladistvé se středním, těžkým a hlubokým mentálním a kombinovaným postižením ve věku od 3 do 26 let, kteří plní povinnou školní docházku, navštěvují mateřskou školu nebo praktickou školu speciální školy. Službu využívají i dospělí lidé s mentálním a kombinovaným postižením ve věku od 18 do 64 let.

Cíl služby je umožnit klientům prožívat svůj život tak, jak je to obvyklé pro jejich vrstevníky.

Chráněné bydlení

Tato služba je určena dospělým lidem s mentálním a kombinovaným postižením, kteří mohou a chtějí s potřebnou mírou podpory žít samostatně a nést zodpovědnost za svůj život.

Sociálně terapeutická dílna

Službu STD využívají dospělí lidé s mentálním nebo kombinovaným postižením ve věku od 18 do 64 let.

STD nabízí možnost rozvíjet své manuální i sociální dovednosti.

Osobní asistence

Je určena dětem a žákům speciálních škol Diakonie Rolnička se středním, těžkým až hlubokým mentálním a kombinovaným postižením. Poskytuje žákům osobní asistenci během vyučování a ve školní družině.

Odlehčovací pobytová služba

Služba je určena pro osoby z Táborska a z okolí Soběslavi ve věku od 15 do 50 let s mentálním a kombinovaným postižením, které mají sníženou soběstačnost a jejich situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.

Odlehčovací služba terénní a ambulantní

Cílovou skupinou jsou pečující osoby a osoby s mentálním a kombinovaným postižením od 3 do 50 let. Posláním služby je pomoc a podpora rodinám pečujícím o děti i dospělé osoby s mentálním a kombinovaným postižením.

Dobrovolnické centrum

Dobrovolnické centrum je zaměřeno na tři skupiny: pro pečující osoby, pro děti a dospělé s mentálním a kombinovaným postižením, pro sourozence. Tento projekt rozvíjí interakci mezi dobrovolníky a klienty sociálních služeb.

K 31. 12. 2021 pracovalo ve středisku 163 zaměstnanců - 104,36 přepočtených pracovních úvazků. V přímé péči pracovalo 71 zaměstnanců - 56 přepočtených úvazků. Z celkového počtu zaměstnanců bylo 107 se zdravotním postižením. (srov. Výroční zpráva 2021 Diakonie ČCE – středisko Rolnička [online])

4.2 Charakteristika farního sboru ČCE Soběslav

Farní sbor ČCE v Soběslavi byl založen v roce 1922. V celé jeho historii působilo ve sboru celkem 11 kazatelů. V současné době je ve sboru 90 členů (stav k 1. 1. 2022). Z toho aktivních, kteří se pravidelně zúčastňují bohoslužeb, je asi jedna třetina. Aby sbor mohl mít svého faráře, musí si ho dovolit, proto musí odvést poměrnou část nákladů na mzdu kazatele do tzv. personálního fondu. Tento fond je spravován centrálně na celocírkevní úrovni. Nejen pro tyto účely se mezi jednotlivými členy sboru vybírá i tzv. „salár“, což je doporučená částka, cca 4-5 % z ročního platu člena na pokrytí nákladů sboru. Bohoslužby sboru se konají každou neděli. Každou první neděli v měsíci se konají rodinné bohoslužby. V roce 2022 byly obnoveny sborové obědy, na které se členové sboru scházejí jednou za dva měsíce po nedělní bohoslužbě. Na jaře a na podzim se chodí na sborové výlety

a v létě o prázdninách se jezdí na týdenní sborovou dovolenou. V poslední době se aktivuje i sborová mládež. Ta se schází na pravidelných setkáních každé úterý. Sbor dále spolupřádá 25. 12. akci pro veřejnost Živý Betlém. Před Vánoci pravidelně pořádají charitativní sbírku a nacvičují spolu s dětmi Adventní hru. Sbor také organizuje nepravidelný cyklus Hovory o víře. Na těchto přednáškách se farář zamýšlí nad různými tématy z Bible. Akce je pořádána ve veřejném prostoru a jsou na ni zváni nejen členové sboru a zaměstnanci střediska Diakonie, ale i široká veřejnost. Farní sbor ČCE Soběslav spolupracuje i s dalšími křesťanskými denominacemi ve městě, s kterými se setkávají nepravidelně na společných ekumenických bohoslužbách. V neposlední řadě se jednotliví členové sboru angažují v občanském životě města.

4.3 Dohoda o spolupráci mezi Farním sborem ČCE Soběslav a Diakonií ČCE – středisko Rolnička

Důležitým dokumentem týkajícím se spolupráce sboru a střediska je „**Dohoda o spolupráci**“, která se uzavírá podle § 1746 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., Občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů. Dohoda je rozdělena do šesti částí. V první části jsou uvedeny smluvní strany, mezi kterými je dohoda uzavřena. Sbor zastupuje jeho farář a středisko jeho ředitel. Ve druhé části je popsán účel smlouvy, přičemž předmětem smlouvy je zajištění spolupráce mezi sborem a střediskem. Část třetí rozvíjí předmět smlouvy, na čem se smluvní strany dohodly a v čem budou spolupracovat. Předmět dohody nejprve vymezuje, co zajistí sbor pro středisko, v rámci jejich spolupráce. Jako první a důležitá věc, která vychází z ŘDP je, že 3 členové sboru jsou zastoupeni v pětičlenné dozorčí radě střediska. Dalšími důležitými body této dohody je, že farář zajistí biblické hodiny ve středisku a je k dispozici pro rozhovory s klienty a zaměstnanci. Prostřednictvím svých interních komunikačních zdrojů sbor zajistí předání informací svým členům o možnosti vstoupit do Kruhu přátel Rolničky. Pro usnadnění přístupu do kostela hendikepovaným klientům střediska se sbor v této dohodě z roku 2019 zavazuje, že vybuduje bezbariérový vstup. Pro účely propagace práce střediska bude sloužit vývěska v kostele, stálá prodejní výstava výrobků klientů střediska ve sborové místnosti a propagační banner na zdi kostela odkazující na spolupráci obou institucí. V případě potřeby zapůjčí sbor prostory sborové místnosti pro školení zaměstnanců střediska. Naproti tomu středisko umožní v programu dne sociálních služeb prostor a čas pro biblické hodiny. Pro rozhovory faráře s klienty a zaměstnanci bude umožněn prostor čas. Klientům a zaměstnancům bude umožněna a zajištěna účast na bohoslužbě při příležitosti zahájení

školního roku. Středisko zajistí pomoc při spolupořádání akce pro veřejnost „Živý betlém“ a umožní zapůjčení prostor ve své budově pro hovory o víře se zaměstnanci a veřejností. Dále tyto prostory poskytne pro sborové akce. Tato vzájemná dohoda se podepisuje na dobu neurčitou s výpovědní lhůtou 30 dní. Na závěr je dohoda stvrzena podpisy výše zmíněných zástupců obou institucí.

4.4 Cíl práce, zaměření výzkumu

Cílem bakalářské práce je zmapovat vztah církve a střediska Diakonie na příkladu farního sboru ČCE Soběslav a Diakonie ČCE – středisko Rolnička.

Pro dosažení tohoto cíle jsem realizoval výzkum s následující výzkumnou otázkou:

Jak vypadá konkrétní spolupráce mezi Diakonií ČCE – středisko Rolnička a farním sborem ČCE Soběslav?

Pro sběr dat k získání odpovědí na výzkumnou otázku byl zvolen kvalitativní výzkum s metodou polostrukturovaného rozhovoru. Jedním z důvodů pro zvolení této metody byla i možnost pokládat doplňující otázky a doptávat se. Zkoumané téma pak bylo možné pochopit více do hloubky i se všemi jeho souvislostmi, jak ho vnímají jednotliví aktéři rozhovoru.

Pro analýzu kvalitativního výzkumu je typické vytváření kategorií s cílem o porozumění podstaty zkoumaných procesů a pochopení všech souvislostí, které jsou pro daný jev podstatné. Zároveň se při uplatňování vědeckého přístupu u kvalitativního výzkumu nejedná jen o pochopení a převyprávění jevu, ale budou se také hledat, získávat a odhalovat skrytá spojení s jinými jevy, přičemž se budou vysvětlovat jejich vzájemné vztahy a co je ovlivnilo. (srov. MIŠOVIČ 2019: 22)

Polostrukturovaný rozhovor dodává pro výzkum vhodnou strukturu v podobě předem připravených otázek, které mohou však být pokládány i v neurčitém pořadí podle vývoje konkrétního rozhovoru. Získané informace se poté mohou podobně organizovat, protože obsahují stejná témata, která usnadňují jejich následné zpracovávání. (srov. MIOVSKÝ 2006 159-162)

Rozhovory byly vedeny s jednotlivými aktéry v období od 16. 2. do 3. 3. 2023 podle předem připravené osnovy. Rozhovory byly zaznamenávány pomocí záznamníku.

Následovalo zpracování těchto rozhovorů do psané podoby. Aktéři byli předem seznámeni s účelem rozhovorů a souhlasili s jejich zveřejněním v této práci.

4.5 Aktéři rozhovorů

Aktéři pro praktický příklad vztahu mezi sborem a střediskem byli vybráni na základě relevance k tomuto vztahu a informační kompetenci technikou prostého záměrného výběru. Na základě této klasifikace bylo ke spolupráci na tuto problematiku přizváno celkem pět aktérů. Dva z těchto aktérů jsou ředitelka školy a ředitel Diakonie ČCE – středisko Rolnička, jako zástupci střediska. Dalším aktérem je farář sboru, který zároveň působí i ve středisku. Pohled z druhé strany, tedy ze strany sboru zajistili kurátor sboru a předseda dozorčí rady střediska.

4.6 Metoda pro analýzu dat

Pro analýzu rozhovorů byla vybrána metoda otevřeného kódování. Tato metoda je jednoduchá, ale na zpracování velmi náročná. Je to však efektivní technika umožňující ze získaných odpovědí nabídnout představu o souhrnu událostí směřující k vytvoření, vyvození a objasnění sledované skutečnosti. K podstatě otevřeného kódování patří, že získané informace se rozdělí na kategorie, případně další subkategorie, které vystihují a propojují zkoumané prvky v textu. (srov. MIŠOVIČ 2019: 168)

4.7 Realizace analýzy

Obsah polostrukturovaných rozhovorů byl rozpracován do kategorií, které konkretizují projevy, utvářející vztah mezi sborem a střediskem. Výsledkem jsou následující kategorie:

Kategorie č.1 Spolupráce

Tato kategorie vypovídá o tom, v jakých dimenzích je spolupráce vnímána jednotlivými aktéry. V jednotlivých subkategoriích jsou rozvinuty konkrétní projevy spolupráce.

Subkategorie 1.1 **Přínos spolupráce pro středisko**

Přínos pro středisko je spatřován v zajištění pravidelných biblických hodin farářem sboru. V posilování zřizovatelského záměru v podobě přesahu a ukotvení v křesťanské církvi při poskytování pomoci. Zviditelnění při prezentaci a při společných akcích, že středisko je křesťanská organizace. Může být zaměstnanci vnímáno i jako benefit, že středisko je křesťanská organizace, která je pro ně schopna zajistit duchovní podporu a má duchovní přesah.

„(...) na prvním místě zajištění biblických hodin na všech pracovištích, jak v Soběslavi, tak v Táboře.“ (ředitelka)

„(...) je ten přínos v tom, že se posiluje jakoby ten zřizovatelský záměr, že je to pomoc, která je poskytována, že má nějaký přesah v tom, že křesťanská církev, když to řeknu takhle obecně, tak chce mít tu víru prokázat vlastně tou pomocí ze svých možných sil“. (ředitel)

„Rolnička by mohla být nějaké občanské sdružení, ale pak by mi to přišlo, že by to bylo takový jako plošší, byl by to takový panelák, nebyl by to, jako nechci říct chrám, to nejsme. Takhle je to zajímavější stavba.“ (ředitel)

„(...) spolupráce při těch akcích a prezentaci a zviditelnění, že jsme jako křesťanská organizace (...)“ (ředitelka)

Subkategorie 1.2 **Přínos spolupráce pro sbor**

Ze strany sboru je přínos spolupráce vnímán jako profesionální způsob, jak poskytovat pomoc bližnímu, což je naplnění poslání sboru a pro sbor dobrá vizitka ve směru k veřejnosti.

„(...) já si myslím, že je krásný, že ten sbor má svůj způsob, jak v podstatě profesionálně, což je možná na tom i to lepší jakoby poskytovat nějakou tu pomoc bližnímu, což je jedna ze zásad křesťanství, to základ křesťanství, to milosrdenství (...)“. (předseda dozorčí rady)

Subkategorie 1.3 **Důležitost spolupráce**

Pro všechny aktéry je spolupráce mezi oběma subjekty považována za důležitou. Pro středisko je to především zachování charakteru a křesťanské etiky střediska, které má svůj základ ve sboru a také to, že díky této spolupráci může zaměstnancům nabídnout i duchovní přesah. Spojení střediska s vírou je ze strany sboru označeno, jako velmi

důležité. Jak ve středisku, tak ve sboru je také jako důležité vnímáno i to, že středisko, jehož služby jsou všeobecně přijímány, reprezentuje církev a sbor na venek.

„(...) považuji za důležité, že pokud k nám přichází zaměstnanci, kteří do té doby s vírou nebo s tím církevním prostředím nepřišli do kontaktu, takže je to pro ně příležitost nebo nějaká nová cesta, kterou můžou najít, nebo nabídka něčeho dalšího kromě té práce“.
(ředitelka)

„Bez toho sboru a napojení na sbor by sice skvěle fungovalo středisko, ale to, co to dělá diakonií, a nejen obyčejnou sociální službu, by tam prostě chybělo. Je to něco jiného, když je tam nějak ve vzduchu přítomný, to že věříme v Pána Boha a že dobro je lepší než zlo, protože je prostě lepší. Přijde mi to důležité moc.“ (farář)

Subkategorie 1.4 Dostatečnost spolupráce

Středisko považuje četnost a intenzitu spolupráce se sborem za dostatečnou i vzhledem k personálním kapacitám sboru. Pokud středisko nějakou spoluprací potřebuje, tak je ze strany sboru zajištěna. Podobně to vnímá i sbor, který by si sice přál spoluprací rozvinutější, ale připouští objektivní důvody, proč se tak neděje. Navíc sbor přiznává, že v jakém rozsahu funguje středisko, už tolik spolupráce nepožaduje.

„Z mého pohledu určitě ano, co se týče objemu jakoby akcí a té platformy té spolupráce, kde vlastně ke každé akci můžeme někoho z toho sboru přizvat nebo víme, že pokud požádáme o nějakou pomoc, tak je možná“ (ředitelka)

„(...) sbor personálně nemá navíc nám pomoci, jako dělají maximum, si myslím, co vlastně můžou z hlediska toho množství lidí, toho malého množství lidí, které chodí do toho sboru“.
(...) *„To považuji za dostatečnou spoluprací“.* (ředitel)

„(...) přijde mi to jako, že by to mohlo být hlubší ta spolupráce. Ale zároveň jsou objektivní důvody proč to tak není“. (...) *„ta velikost střediska, je to už takový kolos, že je pak těžší nějaké vazby uspořádat. Nás tolik středisko zdaleka ani nepotřebuje“.* (kurátor)

„Mohla by být i rozvinutější. Nemyslím si, že je to úplně špatný, to ne“. (...) *„Nám na tom středisku záleží, tak za sebe nemůžu, protože i já osobně bych mohl dělat víc, to je jasná věc. Prostor pro zlepšení tam by byl“.* (předseda dozorčí rady)

Subkategorie 1.5 **Možnosti rozvoje spolupráce**

Středisko, z jeho pohledu na věc, téměř nevidí žádné možnosti rozvoje spolupráce z důvodu personální kapacity sboru. Snaha na další propojení se sborem je patrna v nabídce ze strany sboru, pořádáním přednášek na aktuální společenská témata, nebo „Hovorů o víře“. Sbor by jako další možnost spolupráce přivítal, kdyby se více zapojili klienti střediska do akcí sboru. Další možnosti rozvoje spatřuje sbor v budování většího povědomí u zaměstnanců střediska, co je křesťanství a lépe jim umět nabídnout možnost duchovní péče, která mimo jiné naráží to na vytíženost faráře.

„Možnosti rozvoje vidím jedině v rozšíření počtu lidí, kteří se zapojí do těch aktivit střediska, což z hlediska počtu našich členů sboru je vlastně dost nereálný (...).“
(ředitelka)

„Mně by přišlo dobrý, kdyby se podařilo víc zapojit třeba víc klientů do adventní hry nebo do takovýchto věcí“. (kurátor)

„(...) ta sociální práce je práce náročná, duševně je vyčerpávající.“ (...) *„může lidem přinášet takové hlavně jako duchovní vyčerpání. Potřebují nějakým způsobem se občerstvit, najít ten zdroj té své síly, protože to jejich rozhodnutí, že budou v té sociální službě pracovat, to je super. Ale můžou se setkat s velkými těžkostmi na té své cestě. Takže kdybychom jim jako církev dokázali, aspoň těm, co chtějí a co třeba potřebují nabídnout nějaký přístav útěchy a zdroje síly pro tu jejich práci.“* (...) *„Takže tam vidím velké možnosti rozvoje“.* (předseda dozorčí rady)

Subkategorie 1.6 **Spolupráce sboru v oblasti sociální péče a křesťanské služby**

Tato spolupráce mezi sborem a střediskem neprobíhá. Není potřeba, středisko sociální práci zajišťuje prostřednictvím svých profesionálních zaměstnanců. Křesťanskou službu je sbor určitým způsobem a dle svých možností schopen zajistit pro své členy. Tento pojem některé aktéry zaskočil a nevěděli, co to znamená.

„Já myslím, že byla dřív jako Křesťanská služba, že to byla jako péče o staré lidi z toho sboru nebo nemuselo to být nutně z toho sboru, ale asi jo často. (...).“ (kurátor)

„Ale sociální péči sbor víceméně neposkytuje. V minulosti jako jo, například byli zaměstnanci Rolničky ubytovaní v prostorách sboru po přechodnou dobu. Ale jinak jako sbor sociální péči neposkytujeme. A co je to Křesťanská služba, to tam klidně napiš, já

to nevím, co ten terminus technicus znamená. To tam klidně napiš, že ani farář neví, co to znamená“. (farář)

Subkategorie 1.7 Zábrany ve spolupráci

Většina aktérů se shodla na tom, že v osobní rovině spolupráci nic nebrání. Problém, ale vidí v nepoměru velikosti obou subjektů a principů jejich fungování. Farář jako překážku uvádí určitou počáteční nedůvěru u nových zaměstnanců vůči jeho působení ve středisku.

„Tím se jako cítíme menší a vlastně i tím, jak je to už ohromný, tak je daleko těžší tomu rozumět. Ty čísla jsem teď zapomněl, ale Rolnička má stokrát větší rozpočet než sbor, a to už je jako nad naše nějaké chápání“. (kurátor)

„(...) lidé ze sboru nerozumí řízení toho střediska, protože opravdu jsme trošku řízený jako korporátně a ta náročnost toho řízení je fakt taková manažerská a někdy už jim to přijde tomu sboru, že už to ztrácí tu lidskost (...)“. (ředitelka)

„(...) většina zaměstnanců nejsou členové sboru, popřípadě nejsou ani věřící, tak je to takové náročnější. Je to zvlášť náročné v případě jako nových zaměstnanců, kteří přichází většinou nepoznamenáni nějakou církví, vírou, duchovním životem a vnímám tam, že to je ze začátku problém a určitá nedůvěra, (...)“. (farář)

Kategorie č.2 Pomoc

Tato kategorie vypovídá o tom, jaké formy pomoci se projevují ve vztahu mezi střediskem a sborem. V jednotlivých subkategoriích jsou rozvinuty konkrétní formy pomoci.

Subkategorie: 2.1 Finanční pomoc sboru

Finanční pomoc je první z forem pomoci, kterou sbor pomáhá středisku. To se děje pomocí sbírek a benefičních koncertů. V současné době je to však symbolické, vzhledem k vybraným částkám a potřebě financování střediska, které se děje převážně z jiných zdrojů.

„Pravidelná sbírka je přímo pro Rolničku, jednou nebo dvakrát ročně, anebo z výtěžků benefičních koncertů, (...)“. (ředitelka)

„(...) sbor udělá občas nějakou sbírku mezi sebou a vlastně nám i dají finanční obnos. Je to spíš ale symbolický akt, než co by nás finančně drželo“. (ředitel)

„Děláme sbírku vždycky jednou za rok. (...)“. (kurátor)

Subkategorie: 2.2 **Dobrovolnická pomoc sboru**

Akteři tuto pomoc vnímají, jako aktivitu při společně pořádaných akcích, a to buď s klienty a zaměstnanci, nebo pro veřejnost. Kurátor sboru a ředitel střediska se zamýšlí nad tím, jak se v současné době stát dobrovolníkem, když jich není taková potřeba, jelikož středisko má své dobrovolnické centrum. Podle předsedy dozorčí rady by se do dobrovolnictví mohla v budoucnu zapojit nová generace mladších členů sboru.

„A dobrovolnictvím určitě také. Jsou to asi konkrétní akce, které se dějí, tak se tam členové sboru účastní a i zapojují“. (farář)

„Dobrovolnictvím, no, tam jako, protože máme dobrovolnické centrum, tam jako nemáme zázemí, že by sbor dělal nějaké dobrovolnické aktivity. Ale zase jak jsme propojeni s tím sborem, tak se objeví lidi, kteří prostě se nějakým způsobem zapojí do některých našich aktivit. No a tam už je potom vidím jako dobrovolníky“. (ředitel)

Subkategorie 2.3 **Věcná pomoc sboru**

Podle ředitelky škol sbor pomáhá věcně při humanitárních sbírkách pořádaných Diakonií. Ředitel střediska v této souvislosti zmiňuje pomoc při vybudování bezbariérového přístupu do kostela, který byl iniciativou sboru. Členové sboru konkrétní případy neuvádějí.

„Byla skvělá spolupráce na tom, že sbor vlastně udělal projekt, který uplatnil u církve a udělal se bezbariérový vstup do kostela.“ (ředitel)

Subkategorie 2.4 **Odborná pomoc střediska**

Tato pomoc existuje a vychází z povahy a zaměření střediska. Tato pomoc je členům sboru, kteří tu potřebu mají, poskytnuta. Jeden z aktérů tuto pomoc využívá i osobně. Dva aktéři si tuto odbornou pomoc ze strany střediska neuvědomují.

„Existují a je to vlastně ta pomoc je právě v té oblasti sociální nebo vzdělávání a týká se vlastně členů sboru, kteří mají potřebu nějaké pomoci odborné s dětmi nebo dospělými lidmi se zdravotním postižením, protože na to se vlastně zaměřujeme a jsou členové sboru, kteří sami pečují o dítě se zdravotním postižením. (...)“. (ředitelka)

Subkategorie 2.5 Humanitární pomoc

Na této pomoci se podílí společně sbor a středisko, kdy sbor aktivoval iniciativu zřídit pro středisko humanitární pomoci skladovací prostory pro materiál v případě nějaké živelné pohromy. Tyto prostory poskytlo středisko Rolnička. Na tuto formu pomoci upozornil ředitel střediska.

(...) „středisko humanitní pomoci, diakonie, tak tady mělo zase zázemí a mělo tady jakoby bod, že v tomto bodě, kdyby se tady v okolí něco dělo, tak po nás sáhnou a do toho šel ten sbor“ (...) (ředitel)

Subkategorie 2.6 Duchovní pomoc

Tento druh pomoci v podobě modlitby zmínil farář sboru. Vnímá ji pro středisko, jako velmi důležitou, i když běžně neviděnou a nezmiňovanou.

„(...) vím o konkrétních lidech, kteří se za Rolničku modlí. Prostě každý den se modlí za Rolničku. A já vím, že je to hrozně důležitý, (...).“ (farář)

Kategorie č.3 Duchovní a pastorační péče

Tato kategorie se věnuje způsobům zajištění duchovní a pastorační péče ve středisku. Téměř všichni aktéři se shodují, že tato služba je prováděna skrze faráře, který do střediska a školy pravidelně dochází na biblické hodiny, na kterých přednáší klientům a zaměstnancům témata z bible. Při tom každý z klientů a zaměstnanců má možnost osobní rozmluvy s farářem. Farář rovněž obstarává křty, svatby i pohřby pro zaměstnance a klienty. Klienti a zaměstnanci jsou informováni o pravidelných bohoslužbách. Jednou za rok se koná společná bohoslužba střediska a sboru v prostorech evangelického kostela. Ze strany sboru by se jevilo dobré, kdyby společné bohoslužby byly častěji.

„(...) duchovní péči zajišťuje vlastně prostřednictvím biblických hodin, které probíhají jak ve škole, tak i ve středisku. Dochází pravidelně farář, (...).“ (ředitelka)

„V Rolničce jsou zváni a informováni o životě sboru a o tom, že se konají bohoslužby. Navíc se konají i speciální bohoslužby přímo ve středisku několikrát za rok, pokud vím. Takže jsou.“ (předseda dozorčí rady)

„Jsem tam týdně asi šest hodin, takže jsem v kontaktu a ve vztazích se zaměstnanci a duchovní a pastorační péči se jim snažím nabízet, a tak se to občas i děje, když někdo potřebuje si promluvit s farářem, tak mě kontaktuje. Takže skrze faráře“. (farář)

Kategorie č. 4 Role dozorčí rady

V této kategorii se zabýváme funkcí dozorčí rady. Ve středisku Rolnička působí dozorčí rada v pětičlenném složení, kde jsou tři zástupci sboru. Role dozorčí rady vychází ze zakotvení v ŘDP. Dozorčí rada se podílí s vedením a správní radou střediska na strategickém plánování, ke kterému se může vyjadřovat. O těchto krocích informuje ostatní členy sboru. Ze strany střediska je také vnímána, jako formální pojistka zřizovatele. Členové sboru vnímají v působení dozorčí rady také nástroj pro udržení křesťanského charakteru střediska, a dokonce jeden aktér vidí ve své účasti v dozorčí radě způsob seberozvoje.

„(...) nechci říct, že to máme hlídat ten charakter křesťanský toho střediska, ale nějakým způsobem to udržovat“. (kurátor)

„(...) má ty nejbližší informace z toho vývoje. Zároveň vidí i trošku dopředu, co vlastně ta správní rada má za úmysly do budoucna. Může se k tomu vyjadřovat (...)“. (předseda dozorčí rady)

Kategorie č.5 Křesťanský charakter střediska

V této kategorii zjišťujeme podporu a překážky v budování a udržení křesťanského charakteru střediska. Kategorie byla rozdělena na dvě subkategorie.

Subkategorie 5.1 Podpora

Křesťanský charakter střediska podporuje fakt, že ředitelé střediska jsou křesťané. Zřizovatel formuloval diakonické hodnoty a pro zaměstnance je povinná účast na školení „Etické aspekty v sociálních službách“, kde jsou zaměstnanci seznámeni s diakonickými hodnotami. Pravidelná přítomnost faráře ve středisku a ve škole.

„(...) Další věc, která mně vlastně přijde důležitá je školení všech nových zaměstnanců v oblasti toho, že diakonie je křesťanská služba. Že to souvisí nějak s vírou, křesťanstvím, církví, tak to mi přijde jako důležitý“. (farář)

„(...) , něco mezi tou vírou a běžným životním pohledem jsou ty hodnoty, které Diakonie pro nás nějak pojmenovala a přes ně zaměstnanci mohou vnímat ty křesťanské hodnoty, (...). (ředitelka)

Subkategorie 5.2 Překážky

Akteři vidí problém v množství zaměstnanců, kteří nejsou ukotveni v křesťanství. Jako důvody překážek v udržení křesťanského charakteru střediska uvádí jednotliví aktéři ze sboru ostych předávat křesťanské hodnoty, celkové nastavení společnosti, negativní postoj k církvím, vyvíjení malé aktivity sboru a různé životní postoje zaměstnanců. Hodnoty jsou zaměstnanci chápány různě a je obtížné je předat tak, aby je všichni chápali stejně.

„Obtížné je hledat cesty, jako pomáhat tomu, aby to křesťanství nebo ten charakter, aby nezanihl v tom množství lidí, kteří nejsou duchovně zakotvení v křesťanství. (...).“ (ředitel)

„Já myslím, že nejvíc je to taková typická evangelická cudnost, ostych a někdy až strach. Nebo v horším případě stud se k té víře přiznat a nějak ji prezentovat. (...).“ (farář)

„Tak celkově by se dalo říct, že úplně asi ten největší vliv je celková, dá se říct, celkové naladění ve společnosti, který není zrovna úplně nakloněno jakoby zejména církvím. (...).“ (předseda dozorčí rady)

Kategorie č.6 Prezentace spolupráce

Tato kategorie odhaluje konkrétní podoby společné prezentace sboru a střediska na veřejnosti. Tyto podoby jsou představeny ve dvou subkategoriích.

Subkategorie 6.1 Projevy prezentace

Středisko i sbor na všech společných akcích a propagačních materiálech k těmto akcím deklarují, že patří k sobě. Většina aktérů si myslí, že ve městě, kde působí je to ze strany veřejnosti i tak často vnímáno. Členové sboru si myslí, že je propojení mezi sborem a střediskem málo známé.

„Ta prezentace na veřejnosti je vlastně taková, že i ta veřejnost v Soběslavi nás vnímá dohromady. To středisko s tím sborem je tak jako myšlenkově spjato a veřejnost ho tak i vnímá i když třeba technicky neví, jak to je, nebo tomu nerozumí, ale určitě nás spojují dohromady“. (ředitelka)

„Jak je to malé město, tak veřejnost ví, že středisko je součástí církve. A církev je spojena se střediskem“. (farář)

„Nám přijde, že to propojení jako na veřejnosti je málo známé poměrně. A že to je škoda“. (kurátor)

Subkategorie 6.2 Formy prezentace

Sbor na svém kostele instaloval velký plakát, kde se hlásí k příslušnosti ke středisku. Pak je řada společných akcí pro veřejnost. Aktéry je především zmiňována akce „Živý betlém“, která se koná těsně před Vánoci, a na které se společně podílejí sbor, farář a středisko. Dalšími akcemi, kde se prezentuje společná vzájemnost, jsou „Noc kostelů“, „Dobrovol“, nebo „Dobroběh“. Za společného reprezentanta je považován evangelický farář. Členové sboru si myslí, že těchto společných propagačních by mohlo být i víc. V minulosti se hledala společná informační platforma.

„Máme konkrétně třeba na kostele nějaký plakát, který ukazuje na to, že k nám Rolnička patří“. (předseda dozorčí rady)

„Určitě na konkrétních akcích, které pořádá společně sbor a středisko. Třeba „Živý betlém“ nebo ještě něco to bylo. Noc kostelů“. (farář)

„Myslím, že se reprezentuje jako tím způsobem, že je to evangelický farář a zároveň, jakmile se řekne evangelický farář, že ten název je pro tu veřejnost s propojkou Rolnička, že je jako automatický“. (ředitel)

Kategorie č.7 Vzájemná informovanost

V této kapitole ve dvou subkategoriích bude popsáno, jak probíhá vzájemné informování a komunikace mezi střediskem a sborem.

Subkategorie 7.1 Formy komunikace

Sbor je ze strany střediska informován formálním kanálem písemně prostřednictvím elektronické pošty, plakátů a letáků. Informace se také vzájemně předávají neformálně přes faráře, dozorčí radu a další členy sboru. Zprávy o fungování střediska se k členům dozorčí rady dostávají i neoficiální cestou.

„Středisko o svých aktivitách informuje sbor prostřednictvím dlouhodobě nastaveným způsobem komunikace – přes e-maily a tím že se posílá i leták nebo plakát do sboru, (...“ (ředitelka)

„To funguje dobře, protože já jako farář jsem vlastně každý týden několikrát ve všech místech, protože Rolnička má několik pracovišť, tak na každém z nich několikrát týdně jsem. A jakmile se něco děje sborového pro veřejnost, tak informuji já, popřípadě oni mě a já to ohlašuji ve sboru“. (farář)

„Je pravda, že občas, jak to říct, že občas se třeba dozvíme nějaké informace jako tou neoficiální cestou, (...“ (kurátor)

Subkategorie 7.2 Informační nedostatky

Chybí vzájemné propojení webových stránek. Při nepravidelných akcích se stává, že se oba subjekty zapomenou vzájemně informovat. Členové DR a sboru by přivítali, kdyby měli k dispozici kontakty na rodiče dětí a klientů střediska, jak formální, tak i neformální.

„A když jsou to nové akce, které jsou nepravidelné, s tím je někdy problém, že i středisko zapomene ten sbor informovat a obráceně je to to samé, že často se nám stává, že ty informace z toho sboru jdou do střediska pozdě, protože se tak navzájem domníváme, že o té akci víme“. (ředitelka)

„Ale v něčem jako vnímám, že nám vlastně chybí například třeba kontakty s rodiči těch klientů“. (kurátor)

Kategorie č.8 Vnímání vztahu se střediskem

Tato kategorie přináší vhled, jak vnímají středisko oslovení členové sboru. O středisku se vyjadřují, že pro ně znamená skvělou vizitku sboru a církve, organizace s dobrou pověstí, velikou radost, skrze kterou mohou naplňovat poslání křesťanského sboru. Středisko je vnímáno i jako most mezi křesťanstvím a necírkevním prostředím, ale také jako výzva k vzájemnému respektu a přijímání.

„(...) a jsem strašně rád za ty lidi ze sboru, že dokážou jako ty lidi, že dokážou jako ty lidi z celého střediska jakoby přijmout nebo jako respektovat.“ (ředitel)

„Protože je to křesťanský sbor, jeho hlavním posláním je naplňovat vlastně slova Ježíše Krista, a to znamená činit milosrdenství, a to je zároveň náplní toho střediska“. (předseda dozorčí rady)

Kategorie č.9 **Vývoj vztahu**

Zmíněná kategorie mapuje vývoj vztahu od základu po současnost. Tato kategorie nebyla přímo doptávána, ale byla vytvořena z kontextu jednotlivých rozhovorů. Kategorie je rozdělena na dvě subkategorie.

Subkategorie 9.1 **Základ**

Jednotliví aktéři ve svých odpovědích uvádějí, že základní impuls pro vztah mezi sborem a střediskem vyšel z iniciativy sboru, resp. z iniciativy faráře a farářovy ženy a od počátku se jedná o křesťanskou organizaci.

„Přijde mi důležitý na tom vztahu vlastně věci z minulosti, protože tohle středisko vzniklo fakt jako přímo ze sboru. Zakládající ředitelka, vlastně člověk, který s tím přišel, tak byla farářova manželka a potažmo farář, potažmo aktivní lidi ze sboru, (...).“ (farář)

„Tak určitě jsou tam těsné vazby, tak historicky sbor Rolničku zakládal, to vyšlo na popud členů sboru.“ (předseda dozorčí rady)

Subkategorie 9.2: **Odstup**

Aktéři se shodují, že v průběhu času se mezi oběma subjekty vytvořil i určitý odstup, který, ale nebrání vzájemné spolupráci.

„(...), že Rolnička už ty akce dělá profesionálně a máme takové nastavení jakoby spíš ty věci vylepšovat a dělat perfektně. A sbor vlastně pořád tou povahou těch lidí, kteří mají jiné zaměstnání, a tak spíš mají chuť ty věci dělat jakoby volnočasově a neformálně a neprofesionálně, takže někdy se v tomhle úplně nepotkáme.“ (ředitelka)

„(...), když přišel současný ředitel, který vůbec nebyl členem sboru, byť jako členem církve, tak si myslím, že si tam to středisko a sbor udržují odstup, že nejsou projmutý, jako byly na začátku, ale že je to dobrý odstup“. (...) „Právě kvůli té profesionalitě, protože tahle práce dělat jenom jako s nadšením a srdíčkem (...).“ *A církev takhle podle mě dělat jde. A v mnoha věcech takhle být dělána má, ale diakonie ne. Ta prostě musí být profesionální, a tak mi ten odstup přijde dobrý. (...)*“ (farář)

„V něčem by mi přišlo takové ideálnější, kdyby třeba větší část členů sboru pracovala ve středisku a bylo by to takové propojené (...).“ (kurátor)

5 Diskuze

Teoretická východiska a vymezení vztahu byla popsána podle vybraných publikací a dalších zdrojů, které se touto tematikou zabývají a dostupných organizačních materiálů, které vydává církev ČCE a orgány Diakonie ČCE. O vztahu farního sboru a Diakonie ČCE pojednává zejména článek 11. ŘDP, který se zabývá podobami spolupráce mezi sborem a určitým střediskem. Ve čtvrtém bodě tohoto článku je vymezena spolupráce do konkrétních oblastí, kterými se realizuje. Právě tyto konkrétní popsané oblasti se staly podkladem k rozhovorům s jednotlivými aktéry. Bylo tak možno strukturovaně zmapovat všechny podoby vztahu mezi farním sborem a střediskem. Praktické zkušenosti byly zjišťovány a zkoumány, jak u zástupců střediska Diakonie ČCE, tak u zástupců církve, respektive farního sboru ČCE. Na otázky v oblasti spolupráce a vztahu mezi sborem a střediskem byli aktéři dotazováni formou polostrukturovaného rozhovoru. Z analýzy rozhovorů vyšlo jasně najevo, že se ke všem oblastem vztahu a spolupráce aktéři dokázali vyjádřit a zhodnotit jejich stav a úroveň. Již tato skutečnost ukazuje na to, že vztah mezi střediskem a farním sborem je živý a funguje, že to není vztah pouze formální. Aktéři se jednoznačně shodli na tom, že vzájemný vztah je pro ně přínosný a důležitý.

Analýzou a porovnáním rozhovorů se otevřely další perspektivy vztahu. Tyto perspektivy se týkají zejména prohloubení vztahu střediska a sboru, přičemž iniciativa o hlubší propojení vychází spíše ze strany sboru. Cílem prohloubení vztahu ze strany sboru je vyšší duchovní a duševní podpora zaměstnanců a klientů střediska. Tento záměr potvrzují úpravy ŘDP, kdy z dozorčích rad středisek byla sejmuta kontrolní funkce a je jim po 3. zasedání 35. synodu ČCE přidělena funkce podpůrná. Práce v sociálních službách je velice fyzicky, psychicky a bohužel i administrativně náročná. To je všeobecně známá skutečnost. Vytíženost zaměstnanců a současná velikost střediska Diakonie ČCE mnohdy brání vytvářet užší vztah střediska se sborem. Respondenti ze strany sboru si tento fakt uvědomují. Často není v kapacitě zaměstnanců se účastnit aktivit nabízených sborem. Nicméně se během rozhovorů tato otázka otevřela s tím, že farním sborem budou hledány cesty, jak zaměstnance ještě více podpořit. Zástupci z farního sboru a vedení střediska chápou význam a možnosti vzájemného vztahu pro duševní podporu a duchovní doprovázení zaměstnanců. Takovéto vnímání vzájemného vztahu je z mého pohledu snaha o návrat k základu slova diakonia – služba, nejen jako podpora potřebných, svých klientů, ale také jako služba církve a sboru směrem k zaměstnancům.

Zkoumání praxe vztahu mezi sborem a střediskem přineslo zajímavé výsledky. Pro společný vztah by tedy mohlo být dobré zmapovat, jaká jsou očekávání a potřeby zaměstnanců střediska formou jednoduché ankety a na základě výsledku může sbor nabídnout své služby a podporu. Další pozitivní cestu pro vytváření živé platformy vztahu vidím v již započatém pravidelném cyklu dobrovolných setkání a přednášek „Hovory o víře“, které pořádá farní sbor. Tam si sice najde z řad zaměstnanců cestu pouze užší okruh lidí, ale ti mohou své zkušenosti ve středisku předávat dál.

Poslání a činnost střediska je podle respondentů vnímána veřejností pozitivně. Prostorem pro prohloubení vztahu, který jsem zjistil z analýzy, se ukázala i možnost, že středisko Diakonie ČCE by se mohlo stát díky podpoře sboru „mostem“ a „nakročením“ směrem k společnosti (veřejnosti) a vytvářet tak pozitivní obraz církve.

Při zkoumání vztahu bylo také zjištěno, že oba subjekty nemají propojené webové stránky. Toto propojení stránek by podle mého názoru zvýšilo povědomí o vztahu mezi zaměstnanci a veřejností a výrazně by mohlo zlepšit informovanost mezi sborem a střediskem.

Určitý odstup, který obě organizace mají, se v současnosti nevnímá jako zdroj napětí, ale jako skutečnost, kterou obě strany respektují, protože každý subjekt je řízen jiným způsobem.

Živý vztah je převážně budován farářem, který je nejčastěji v přímém kontaktu mezi sborem a střediskem. Záleží tedy na jeho osobě a osobnosti, jak je vztah utvářen. Pro jeho vytiženost a spoléhání se pouze na jeho osobu se některé myšlenky na podporu vztahu prozatím nepodařilo zrealizovat a dotáhnout.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo zmapovat vztah církve a střediska Diakonie na příkladu farního sboru ČCE Soběslav a střediska Diakonie – středisko Rolnička. Pro dosažení tohoto cíle byla stanovena výzkumná otázka s následnou realizací výzkumu, jak se utváří a probíhá vztah a spolupráce obou subjektů v praxi.

Jako východisko k porovnání vztahu mezi střediskem Diakonie a farním sborem ČCE jsem zvolil dokument ŘDP, který pojednává o diakonické práci ČCE a Organizační řád Diakonie ČCE. Tyto dokumenty v praxi vzájemný vztah utvářejí a jsou z mého hlediska dostatečně návodným ukazatelem pro zhodnocení jeho podob a úrovně. Již samotná realizace rozhovorů byla aktéry přijímána vstřícně jako možnost se nad vzájemným vztahem zamyslet. Výsledky svého výzkumu zprostředkují i samotným aktérům jako zdroj inspirace a nových perspektiv. Na základě tohoto výzkumu budou moci jednotliví aktéři konstruktivně prohlubovat vzájemný vztah ku prospěchu obou subjektů. Pro další výzkum vzájemného vztahu mezi sborem a střediskem Diakonie bych ještě doporučil získat informace, jak tento vztah vnímají zaměstnanci a klienti střediska.

Jsem přesvědčen, že cíl práce byl splněn a zjištěné skutečnosti a předložené návrhy povedou k další věcné diskuzi na toto téma nejen v uvedených konkrétních subjektech, ale i v celém prostoru ČCE a také v dalších náboženských organizacích, která provozují podobná zařízení, jako je Diakonie ČCE.

Seznam použitých zdrojů

Monografie:

BÁRTA, Z. Co bylo před námi: Kapitoly z diakonické historie in *Pomoc má mnoho tváří*. Praha: Diakonie ČCE, 2014. s. 6-7 ISBN 978-80-87953-06-8

BÁRTA, Z. Historie Diakonie. In *Průvodce Diakonií a ČCE*. Česká biblická společnost, 2015. s. 27-32. ISBN 978-80-87287-88-0

BRODSKÝ, Š. Diakonie ČCE a spiritualita. In KADLECOVÁ M. et al. *Sloužit?* Praha: © EMAN a Spolek evangelických kazatelů, 2020, s. 59-60. ISBN 978-80-88060-19-2

HANYCH, P. Diakonie ČCE a spiritualita. In KADLECOVÁ M. et al. *Sloužit?* Praha: © EMAN a Spolek evangelických kazatelů, 2020, s. 58. ISBN 978-80-88060-19-2

MIOVSKÝ, M. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2006. ISBN 80-247-1362-4

MIŠOVIČ, J. *Kvalitativní výzkum se zaměřením na polostrukturovaný rozhovor*. Praha: Slon, 2019. ISBN 978-80-7419-285-2

MRÁZEK, J. Služba v Novém zákoně. In KADLECOVÁ M. et al. *Sloužit?* Praha: © EMAN a Spolek evangelických kazatelů, 2020, s. 21-24. ISBN 978-80-88060-19-2

OPATRŇÝ, M.; a LEHNER M. *Teorie a praxe charitativní práce: uvedení do problematiky: praktická reflexe a aplikace*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Teologická fakulta, 2010. ISBN 978-80-7394-214-4

Sborník: PRŮVODCE DIAKONIÍ A ČCE. POMOCNÍK PRO SLUŽBU V DIAKONII. © Diakonie Českobratrské církve evangelické. Praha: Česká biblická společnost, 2015. ISBN 978-80-87287-88-0

SCHWARZ, K. *Historie uplynulého desetiletí Diakonie ČCE* in Diakonie Českobratrské církve evangelické 1989–1999: Desetiletí obnovy diakonické služby. Praha: Diakonie církve evangelické, 1999

STEINKAMP, H. Sbor a diakonie. In KADLECOVÁ M. et al. *Sloužit?* Praha: © EMAN a Spolek evangelických kazatelů, 2020, s. 36–37. ISBN 978-80-88060-19-2

ŠIMR, K. *Trojí diakonie*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2019. ISBN 978-80-7325-480-3

Elektronické zdroje:

Diakonie ČCE – středisko Rolnička. *Výroční zpráva 2021* [online]. Dostupné z <https://www.rolnicka.cz/o-rolnicce/vyrocní-zpravy/>

Diakonie ČCE. *Hodnoty Diakonie* [online]. Dostupné z <https://www.diakonie.cz/hodnoty>

Diakonie ČCE. *Výroční zpráva 2021* [online]. Dostupné z <https://www.diakonie.cz/vyrocní-zprava-2021>

DOLANSKÁ, J. *Diakonická práce. Stručný nástin historie diakonie, České diakonie a Diakonie Českobratrské církve evangelické*. [online]. Praha: Univerzita Karlova, Evangelická teologická fakulta, 2018 [cit. 2023-02-23]. Dostupné z: <<https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/148747/120368514.pdf?>>

Dokumenty:

Církevní zřízení ČCE. Dostupné na internetu: <https://www.evanget.cz/cce/czr/cz.html#P5>

Organizační řád Diakonie ČCE (OŘD). Řád diakonické práce (ŘDP). Dostupné na internetu: <https://www.evangnet.cz/cce/czr/rdp.html>

Ostatní zdroje:

Kronika farního sboru ČCE Soběslav 1994-1998

Seznam použitých zkratk

ČCE – Českobratrská církev evangelická

ŘDP – Řád diakonické práce

SKP – Středisko křesťanské pomoci

SRD – Správní rada Diakonie

DRD – Dozorčí rada Diakonie

SRS – Správní rada střediska

DRD – Dozorčí rada střediska

ŠPO – Školská právnická osoba

OŘD – Organizační řád Diakonie

STD – Sociálně terapeutická dílna

Seznam příloh

Příloha I. Osnova polostrukturovaného rozhovoru

Příloha II. Přepis rozhovorů s aktéry

Příloha III. Dohoda o spolupráci mezi Diakonií ČCE – středisko Rolnička a farním sborem ČCE Soběslav

Příloha I.

Osnova polostrukturovaného rozhovoru

1. Pomáhá sbor středisku nějakým konkrétním způsobem – věcně, finančně nebo dobrovolnictvím?
2. Jakým způsobem zajišťuje sbor duchovní a pastorační péči středisku?
3. Jaké jsou z vašeho pohledu konkrétní podoby spolupráce sboru v oblasti poskytování sociální péče a křesťanské služby?
4. Existují oblasti, kde středisko poskytuje členům sboru odbornou pomoc?
5. Jak se na veřejnosti prezentuje vzájemná spolupráce mezi sborem a střediskem?
6. Jakým způsobem z vašeho pohledu funguje vzájemné informování o aktivitách sboru a střediska?
7. Považujete spolupráci střediska a sboru za důležitou?
8. Vnímáte spolupráci sboru a střediska za dostačující?
9. Kde vidíte další možnosti rozvoje spolupráce mezi sborem a střediskem?
10. V čem je z vašeho pohledu vzájemná spolupráce střediska a sboru přínosná pro středisko/sbor?
11. Brání něco spolupráci mezi sborem a střediskem?
12. Jakou roli hraje ve spolupráci mezi sborem a střediskem dozorčí rada?
13. Co je z Vašeho pohledu obtížné při budování a udržení křesťanského charakteru střediska?
14. Co pro vás jako člena sboru znamená středisko?

Příloha II.

Přepis rozhovorů s aktéry

▪ Otázka č. 1

Pomáhá sbor středisku nějakým konkrétním způsobem – věcně, finančně nebo dobrovolnictvím?

Ředitelka škol:

Věcně pomáhá při všech sbírkách, které děláme. Třeba „Krabice od bot“. Nebo různé vánoční sbírky nebo pro rodiče z těch sociálně slabších rodin, anebo když se shání různé věci, na které třeba finančně nedosáhneme. Finančně pak pomáhá sbírkami. Pravidelná sbírka je přímo pro Rolničku, jednou nebo dvakrát ročně, anebo z výtěžků benefičních koncertů, které jsou vlastně ve sboru organizované v adventním čase. A i dobrovolnictvím, že vlastně členové sboru pomáhají při akcích, které středisko pořádá pro své klienty. Třeba „Voda“, kam jezdí pomáhat členové sboru jako dobrovolníci. A jakoby dobrovolnictvím pomáhají při všech akcích, které Rolnička pomáhá. Anebo na kterých společně spolupracujeme. Je to třeba „Živý betlém“, který organizuje sbor společně s Rolničkou, tak tam je hodně dobrovolnictví. Ale řekla bych, že převažuje dobrovolnictví a ty finanční dary nad těmi věcnými. Ty věcné jsou spíš na posledním místě.

Ředitel střediska:

Tak z této otázky si myslím, že přímo pomáhá věcně i finančně, to dobrovolnictví mi přijde tak jako přidružený. Věcně, to je o tom, že tady ve sboru máme nějaké zázemí a teď ho neumím definovat. Možná se dostanu ještě přes ty finance, že sbor udělá občas nějakou sbírku mezi sebou a vlastně nám i dají finanční obnos. Je to spíš ale symbolický akt, než co by nás finančně drželo. Protože sbor je i tak nakloněný podporovat jiné neziskové organizace, tak i jiné neziskové organizace mají úspěch u místního sboru evangelického. Věcně, tam jsem řekl, že jo, ale teď nemám nápad, čím bych to argumentačně podpořil konkrétně. Ale tak myslím si, že jsme používali ty místnosti sboru třeba na školení. To bylo vlastně dobré v době, když jsme to potřebovali, tak to asi patří do té...Myslím si, že kdybychom měli takový nějaký nápad, tak se asi taky se sborem domluvíme, ale teď máme zase jiné příležitosti. Je třeba nezapomínat na to, že ten sbor je z hlediska množství lidí, kteří tam jsou i těch možností, které má, tak je to nepoměrně malinký, proti tomu středisku.

Dobrovolnictvím, no, tam jako, protože máme dobrovolnické centrum, tam jako nemáme zázemí, že by sbor dělal nějaké dobrovolnické aktivity. Ale zase jak jsme propojeni s tím sborem, tak se objeví lidi, kteří prostě se nějakým způsobem zapojí do některých našich aktivit. No a tam už je potom vidím jako dobrovolníky. Jako že ten svět není tak oddělený, lidi ze sboru a lidi z Rolničky. Možná to už přeskakují do jiné otázky, takhle bych to nechal.

Farář sboru:

Ano, věcně si v současné době nejsem vědom. Finančně určitě, většina členů, pokud vím, tak nějak Rolničku podporuje, popřípadě prodáváme produkty Rolničky. A dobrovolnictvím určitě také. Jsou to asi konkrétní akce, které se dějí, tak se tam členové sboru účastní a i zapojují. Teď konkrétně, tak farář, když je akce pro veřejnost, tak jsem to někdy uváděl nebo tam mám nějaké povídání.

Kurátor:

Děláme sbírku vždycky jednou za rok. Dřív to bylo jako jiný, jednak že Rolnička byla daleko menší a manželka faráře sboru byla ředitelka, že ta provázanost tam byla daleko větší. A i to vlastně bylo celý takový jinačí, že třeba tehdy, když se sebralo, já nevím, kolik tisíc, tak to pro Rolničku něco znamenalo. Teď když třeba vybereme dva tisíce, tak je to nic. Jako děláme to, a zároveň už tam tak jako všechno funguje tak institucionálně dobře, že mi přijde, že těch možností, co tam dělat je daleko méně.

M: Jakoby ze strany sboru:

No, jako i dobrovolník. Je tam skupina dobrovolníků, které vede paní R. a to je úplně jiná generace. Tak jsem třeba měl radost, že byla ta „Voda“. Takže se mi nějak podařilo zase malinko navázat, ale předtím jsem trošku jako nevěděl, i kdybych třeba něco rád, tak jsem úplně nevěděl, jak do toho. Nebo vlastně furt nevím. Jako že se ten vztah tak jako rozvolnil i tím, že prostě vlastně už tam zdaleka tolik těch zaměstnanců neznám a tak. Že to není, jako to bývalo.

Předseda dozorčí rady

Tak určitě jsou tam od začátku těsné vazby, tak historicky sbor Rolničku zakládal, to vyšlo na popud členů sboru. Ale dneska cítím, že ten sbor už není tak blízko tomu středisku, ale třeba co se týká našeho faráře, tak ten je v těsném sejetí, jak se zaměstnanci, tak

i s klienty. Tak tohle byla hodně konkrétní otázka, takže finančně samozřejmě členové určitě, předpokládám, že jo, já za sebe ano. Ale to je spíš obecně k diakonii. Potom třeba tím, že právě působíme v dozorčí radě, máme nějakou starost o to naše středisko. A i vím o tom, že někteří naši členové, ti starší, když to řeknu, pomáhají, dělají nějakou dobrovolnou práci pro Rolničku.

▪ **Otázka č. 2**

Jakým způsobem zajišťuje sbor duchovní a pastorační péči středisku?

Ředitelka škol:

Tak duchovní péči zajišťuje vlastně prostřednictvím biblických hodin, které probíhají jak ve škole, tak i ve středisku. Dochází pravidelně farář, každý týden má čtyři hodiny na všech pracovištích. Pastorační nebo i duchovní péče není pravidelná, ale spíše se týká nějakých situací, které postihly zaměstnance nebo rodiny, při úmrtích nebo složitých životních situacích, kdy se na pana faráře můžou obrátit zaměstnanci i klienti. A to se opravdu dělo i v tom minulém roce, kdy byla ta úmrtí a v době covidu, kdy byl k tomu pan farář využit. Ještě vlastně ta duchovní péče probíhá možná i prostřednictvím různých takových společných sezení na různá témata, která probíhají v tom veřejném prostoru, někdy v kavárně, kam je zvaná i veřejnost, ale i zaměstnanci a rodiny. Je vždy na nějaké téma, které je v té době aktuální. Tak to se děje několikrát ročně, třeba třikrát.

M: A jak je to navštěvované?

No, ta návštěvnost je jakoby nízká, ale zastoupená ze všech oblastí. Je tam vždycky někdo z venku, někdo ze střediska, někdo ze školy. Není to jako masivní akce, ani tím formátem to není myšlené na nějakou akci velkou, ale je to spíš jako komorní.

M: To přednáší pan farář?

Vede to pan farář, někdy je k tomu přizván i jiný odborník. Někdy to vedou společně faráři, třeba katolický a evangelický. Je to přesně na ta témata, která v té době jsou nějak aktuální. Teď je třeba zítra 19. 2. na téma „Milujte své nepřátele“.

Ředitel střediska:

Tak rozhodně se snažíme spolupracovat se sborem tak, aby každý farář, který nastoupí do sboru ČCE v Soběslavi, tak aby vnímal, že je tady středisko a že se očekává od toho faráře,

že bude zapojený do střediska a do práce střediska. Takže sbor za tím účelem, když dělá výběrka farářů, tak to zohledňuje a zároveň pokud, jsem to zažil několikrát, tak jsem byl vždycky pozvaný k tomu výběrku, abychom mohli se zeptat toho uchazeče o tu práci, jak si představuje spolupráci se střediskem, protože tam jsme hodně specifický pro tu situaci, že tu jsou děti dospělí s mentálním postižením. Takže tam je spolupráce se sborem na nějakém základu, který je podpořen smlouvou o spolupráci se sborem, co máme a není to jako, že bychom si řekli, takhle to uděláme, ale je to jako součást nějakého systému řízení diakonie, kdy zřizovatel tohle vyžaduje. A celé to ještě vychází z hlubšího kontextu, kdy vlastně dozorčí rada musí mít větší počet členů ze sboru, takže tím se to dostává do nějaké štábní kultury, to že ta spolupráce vlastně jakoby se sborem. A tam zároveň i jakoby definujeme tu spolupráci, takže v našem případě duchovní a pastorační péče ve středisku je, že konkrétně farář dochází, myslím si, že dvakrát v týdnu do střediska a vede z mého pohledu, tak jako hodiny náboženství to asi nejsou, ale má nějaký neetický vhléd a vedení v té křesťanské výchově. Mohli bychom to nazvat biblické hodiny.

Farář sboru

To asi napadá mě jedině skrze faráře, protože já jako farář pracuji v Rolničce. Jsem tam týdně asi šest hodin, takže jsem v kontaktu a ve vztazích se zaměstnanci a duchovní a pastorační péči se jim snažím nabízet, a tak se to občas i děje, když někdo potřebuje si promluvit s farářem, tak mě kontaktuje. Takže skrze faráře.

M: A možná i klienti, ne?

Určitě, co se týká klientů, tak to jednoznačně. Už třeba tím, že jsem zaměstnanec Rolničky oddával. A pohřbíval. Stalo se tradicí, že každý školní rok začíná bohoslužbou, které se účastní vlastně všichni klienti a většina pracovníků ve středisku. A je to vlastně vnímáno naprosto jako normálně, prostě že to tak je a má to tak být a většinou je to jako krásný. To je vlastně zajímavé, že se mi ještě nestalo, abych se setkal vlastně otevřeně s tím, že je to špatně. Že se tam nějak církev angažuje, že tam chodí farář a že se modlí a tak dále.

M: A to je jenom jednou za rok?

To je pravda, to je jenom jednou za rok. A další věc, na to jsem vlastně taky zapomněl, že už přibývá klientů střediska, kteří pravidelně chodí na bohoslužby.

M: Tak to je super.

No, to je pravda. To jsem si taky neuvědomil.

M: A ještě s tou bohoslužbou, když by byla víckrát za rok, nestálo by to za to třeba nějak vnést do pléna? Nebo je to dostačující ta jedna?

Vlastně si uvědomuji, že jsou během toho roku nějaké výjimečné bohoslužby, třeba půlnoční. Na kterou prostě chodí lidi z nějaké tradice, z nějakého pocitu, že se to tak nějak hodí a jdou třeba jen jednou v roce do kostela. Na tyhle zvláštní bohoslužby vlastně i lidi ze střediska přijdou spíš než na normální neděli, která je vlastně jako příliš vysokoprahová, byť nevím proč.

M: A zavést ještě něco během roku?

Tak nabízí se Vánoce a Velikonoce, že jo. To je dobrý nápad. Zase to souvisí s tím ostychem, který jako evangelíci máme, vlastně nějak prezentovat tu svou víru a zvát lidi k víře. Nejenom k té sociální pomoci nebo konkrétní pomoci, ale zvát je k víře. To prostě my evangelíci neumíme.

Mimo jiné tím, když nějaký zaměstnanec střediska uvěří v Pána Boha anebo doroste k tomu, že by se chtěl nechat pokřtít. Což se tedy stalo a křtil jsem ředitelku školy Rolnička. Takže už je tam svatba, pohřeb i křest.

Přijde mi důležitý na tom vztahu vlastně věci z minulosti, protože tohle středisko vzniklo fakt jako přímo ze sboru. Zakládající ředitelka, vlastně člověk, který s tím přišel, tak byla farářova manželka a potažmo farář, potažmo aktivní lidi ze sboru, vlastně založili středisko, protože cítili takovou potřebu. A to je i pro současnost, je to vlastně obrovský vklad, že to vzniklo takhle zespodu. A další věc, to že se potom další ředitel byl také člen sboru, a to zas si myslím, udělal velký zářez do toho vztahu sboru a střediska. A to až když přišel současný ředitel, který vůbec nebyl členem sboru, byť jako členem církve a věřící jo, ale jiné církve, tak si myslím, že si tam to středisko a sbor jako udržují odstup, že nejsou projmutý, jako byly na začátku, ale že je to dobrý odstup. Pan ředitel se vlastně posléze časem stal členem sboru. Ale vlastně mi ten odstup svým způsobem přijde dobrý.

M: Z jakého důvodu?

Právě kvůli té profesionalitě, protože nejde tahle práce dělat jenom jako s nadšením a srdíčkem, což si myslím, že byl ten problém v konkrétní situaci jednoho ředitele, kdy jako by tím srdíčkem bylo všechno dobrý a pak se vlastně ukázalo, že je to průser, že to

nejde. A církev takhle podle mě dělat jde. A v mnoha věcech takhle být dělána má, ale diakonie ne. Ta prostě musí být profesionální, a tak mi ten odstup přijde dobrý. Pokud tam právě fungují ty neporušitelné vazby, ale jak to udělat, to vlastně nevím.

M: Ale pak je tam ta dozorčí rada?

Já vím, ale zároveň si uvědomuji, že v mnoha střediscích je to všechno jenom na papíře. To že to v Soběslavi funguje, je podle mě jako výjimečný, co se týká těch středisek. A určitě je to dáno tím, že v tom základu byl ten sbor, i když vlastně ti lidi, kteří v tom sboru tehdy byli, tak už tam vlastně nejsou. A jsou třeba někteří v diakonii, ale v tom sboru už aktivní nejsou, třeba vůbec. To je fakt zajímavý, to by fakt stálo za promyšlení.

Kurátor:

Farář tam chodí a jako z toho, co mám dojem, že je to dobrý. Že to umí podávat dětem nebo lidem i jako s postižením. Nebo znám, jaké dělá dětské bohoslužby, tak vím, že je to zajímavé i pro všechny. Že to není jako infantilní. Zároveň je tam něco jako takového důležitého, že to není jenom povrchní. Myslím, že to dělá hodně dobře a mám dojem, že se to i některým zaměstnancům fakt líbí, že mají k tomu celkem důvěru. A klienti taky. Přijde mi, že kolem takových náročných situací se v tom pohybovat, jako když třeba zemřel M., nebo teď měl svatbu P. a Z. (klienti střediska). Bylo to jako neoficiálně, protože teď nevím, který z nich nemá svéprávnost, takže nemohli mít prostě jako úřední svatbu. Takže farář je oddával, teď někdy v létě nebo na podzim nějak. Jo, vlastně kolem 28. října to bylo. Takže mi přijde, že to tak nějak umí tohle to. Zároveň mi přijde, že vlastně jako tím, jak je rozlitaný kolem dětí, tak úplně nenaváže osobní vztahy s těmi zaměstnanci. Třeba jak by mohl. Co se týče jinak té duchovní péče, když tedy pominu faráře, tak myslím, že tam moc nic jiného není. Takhle já jsem členem v dozorčí radě, tak mi přijde, že o to trochu stojí.

M: My jsme právě s farářem, když jsme si o tom povídali, tak vlastně on mi říkal, že se dělá ta na začátku školního roku jakoby ta bohoslužba, a tak jsme narazili na to, že třeba by se mohlo těchto věcí, třeba na Vánoce, na Velikonoce udělat třeba víc.

Tak ona je třeba adventní hra, kde občas nějakí klienti z Rolničky hrají, nebo vlastně někteří chodí, třeba J. (klient střediska) chodí docela často. Chodil i M., občas někdo jakoby přijde na bohoslužby.

M: V neděli, normálně klasicky.

A mně by se líbilo, kdyby to bylo častěji. Vlastně v tom trošičku není využitý to, že vlastně jednou za měsíc by měla být právě, teď nevím, jak to úplně nazvat. Říká se tomu „Rodina“, ale že je to jakoby trošku bohoslužba víc přizpůsobená pro děti nebo pro lidi, kteří nejsou tak kovaní, že je to nějakým způsobem pro ně jako jednodušeji, že to není pro takové ty, co rozumí takovým těm slovům, co se už nepoužívají a tak. Tak to mi přijde, že by se mohlo využít víc.

Předseda dozorčí rady:

Členové jsou z řad zaměstnanců, tak i z řad klientů. V Rolničce jsou zváni a informováni o životě sboru a o tom, že se konají bohoslužby. Navíc se konají i speciální bohoslužby přímo ve středisku několikrát za rok, pokud vím. Takže jsou. A plus, ale to zase už není sbor, ale pokud existuje nějaká akce pro zaměstnance, zejména by to mělo být pro ty nastupující, kde by se mohli sblížit s tou filozofií diakonie, ale to není jako ze strany sboru.

▪ Otázka č. 3

Jaké jsou z Vašeho pohledu konkrétní podoby spolupráce sboru v oblasti poskytování sociální péče a křesťanské služby?

Ředitelka škol:

Ta spolupráce v oblasti křesťanské služby nebo sociální péče vlastně jakoby neprobíhá nějak pravidelně, protože není potřeba. Naše organizace Rolnička, jako profesionální organizace, tu sociální péči poskytují lidé, kteří to mají jako zaměstnání, mají vzdělání a v našem sboru ani nejsou lidé, kteří by byli jako diakoni, anebo chodili pravidelně pomáhat do našeho střediska nebo školy. Z nějaké své jako právě jenom v tom formátu křesťanské služby, tak to vlastně neexistuje, ale není ani potřeba. Zajišťují to opravdu profesionálové.

Ředitel střediska:

No, to je otázka, která mě jako dostala, že jsem si říkal, jak to jako je, protože křesťanská služba už je prostě jako širší pojem, že jo. A sociální péče, taky nemusí ještě nic znamenat a být propojena se sociálními službami. A sbory vyvíjejí takovéto aktivity a tady já

upřímně neumím říct, jestli sbor v Soběslavi ČCE jako dělá sociální péči, anebo křesťanskou pomoc lidem ze sboru. Já si myslím, že asi jo. Ale u nás, teď mě konkrétně napadla věc, kterou jsem vůbec nezmínil, možná patří do něčeho jiného. Byla skvělá spolupráce na tom, že sbor vlastně udělal projekt, který uplatnil u církve a udělal se bezbariérový vstup do kostela. Do té doby byl pro nás kostel nepřístupný, bariérově a z hlediska té spolupráce vzešel ten nápad, tak uděláme bezbariérový vstup do kostela a udělal se vlastně boční vstup do kostela, který tam nebyl nikdy projektovaný, nikdy dělaný, tak se ho tam vlastně podařilo realizovat. Ale myslím, že je to taky součást zpřístupnění, prostě není to jen kvůli nám, ale je to také součást zpřístupnění starším lidem ze sboru, aby ta budova byla zpřístupněna. To se jako povedlo. Myslím si, že kdyby tady nebyla Rolnička, že by ten stimul nebyl tak silný. Potom mě napadá, že jsme spolupracovali v době, když byly nějaké katastrofy, třeba tady byly potopy, zátopy, tak jsme tady dlouho tady sbor prostřednictvím nás, tak tady bylo vytvořené zázemí, kdy tady byly i vysoušeče, nějaké základní nářadí, kdyby se zase někdy stala taková zátopová situace, což jako nenastala. Nicméně jako humanitárka, středisko humanitní pomoci, diakonie, tak tady mělo zase zázemí a mělo tady jakoby bod, že v tomto bodě, kdyby se tady v okolí něco dělo, tak po nás sáhnou a do toho šel ten sbor, do té spolupráce. To byla aktivita toho sboru, zprostředkována jako námi, ale bylo to vlastně pro jiné středisko. Tak to mě ještě jako napadá, že je to jako širší pomoc jako obecně.

Farář sboru:

Já nevím, co to znamená. Co se týká sociální péče, tak v současné době si nejsem vědom, že by středisko poskytovalo služby někomu z členů sboru. A křesťanská služba to je asi taky míněno, jakože by vlastně diakonie poskytovala křesťanskou službu členům sboru.

M: Ono je to obráceně tak otázka, jestli někdo ze sboru... Jaké jsou z Vašeho pohledu konkrétní podoby spolupráce sboru v oblasti poskytování sociální péče a křesťanské služby?

Ale sociální péči sbor víceméně neposkytuje. V minulosti jako jo, například byli zaměstnanci Rolničky ubytovaní v prostorách sboru po přechodnou dobu. Ale jinak jako sbor sociální péči neposkytujeme. A co je to křesťanská služba, to tam klidně napiš, já to nevím, co ten terminus technicus znamená. To tam klidně napiš, že ani farář neví, co to znamená.

Kurátor:

Trošičku těžká otázka.

M: My jsme právě to, on to farář taky úplně nevěděl, protože ta křesťanská služba je zakotvená v těch řádech, že ten sbor to poskytoval dřív, ale teď asi tím, jak je ta diakonie, tak možná....

Já myslím, že byla dřív jako křesťanská služba, že to byla jako péče o staré lidi z toho sboru nebo nemuselo to být nutně z toho sboru, ale asi jo často. Tak bylo to vlastně tak trošku podobný jako ta diakonická práce, ale trošku něco jiného než jako přímo středisko diakonie. Tam úplně jako propojení s Rolničkou nevidím. A my tak jako celkově máme potíže, my nejsme moc strukturovaný tak něco dělat nějak systematicky. Ono se to tak jako děje, že vlastně tam nemáme ani tolik starých lidí ve sboru. Byla tady paní K. nebo paní O., vlastně už všichni umřeli a ty co jsou jakoby starší než já, tak jsou ještě dost svěží na to, abychom o ně nějakým způsobem pečovali. Ale tak občas se tak jako něco naskytne. Ono to vlastně nemusí být jen starší lidi. Třeba je tam taková jedna paní z Polska, která nemůže sehnat práci, tak ta tam teď chodí. Je to komplikovaný a farář se vlastně toho strašně chopil. Moje žena zjišťovala nějaký věci, něčím je taková, jako že působí jako nedůvěryhodně. Nemůže nějak sehnat práci, tak moje žena teď něco zjišťovala a tak. Takže takové věci jako probíhají. Tak jsme chodili docela k paní K., tak jsme ji nejdřív vozili do kostela, dokud to šlo a my jsme jí pak chodili nakupovat. Tak to jsme dělali.

Předseda dozorčí rady:

Spolupráce sboru a střediska máte na mysli. Tak třeba právě to dobrovolnictví, ale tam musím říct, že jakoby v té přímé péči, by se nabízelo, že by třeba mladší členové sboru mohli zároveň být dobrovolníci. Akorát, že to já úplně tolik nezažívám, protože u nás ve sboru teď v tenhle moment celá taková ta střední, mladší generace trochu chybí nebo se zrovna nějak rozprchla do světa.

M: I když říkali, že vlastně ta mládež začíná nějak fungovat u vás.

Ano, ale to už jsou zase takový školní spíš děti, a to je na ně trošku brzo. Tohle je doména takových dětí nebo žáků nebo studentů, kteří jsou na gymnáziu, je to zase většinou, než se rozprchnou na ty vysoké školy. To je zase daný tím regionálním osazením, protože oni, když jdou na tu školu, tak jdou samozřejmě většinou do velkého města. Tady v Soběslavi,

v Táboře taková škola není, takže oni těžko mohou dobrovolničit. Tam je trochu v tomto jako určité omezení. Letní aktivity, kde určitě někdo z našich mládežníků našeho sboru tam jezdí.

M: Vlastně dobrovolníci, co jsou jako v dobrovolnickém centru Rolničky, tak se vlastně rekrutují z těch gymnazistů a můžou to být i zároveň...

Jenže tohle byla otázka vyloženě na náš sbor a my těch mladých máme ve sboru docela málo, a ještě je to omezené tím věkem, a ještě tou polohou. Takže opravdu těch průsečíků na to je vlastně docela málo.

▪ **Otázka č. 4**

Existují oblasti, kde středisko poskytuje členům sboru odbornou pomoc nebo nějaké konkrétní formy?

Ředitelka škol:

Existují a je to vlastně ta pomoc je právě v té oblasti sociální nebo vzdělávání a týká se vlastně členů sboru, kteří mají potřebu nějaké pomoci odborné s dětmi nebo dospělými lidmi se zdravotním postižením, protože na to se vlastně zaměřujeme a jsou členové sboru, kteří sami pečují o dítě se zdravotním postižením.

Takže naše služby využívají nejen k různým konzultacím, ale i třeba děti přímo využívají naši školu. Takže ta spolupráce je tam i nás vyhledávají, ale cíleně právě jenom v tom oboru péče o děti a dospělých lidí s mentálním postižením. A konkrétně to je spíš opravdu individuálně, že pokud ta rodina o takového člověka nebo dítě pečuje, tak se chodí radit o určitých formách a nabídce těch sociálních služeb a opravdu rodinní příslušníci členů sboru jsou klienty našich služeb.

Ředitel střediska:

Tam jsem si napsal jako že ne, nebo že já tam neměl nápad, jak bychom mohli tu odbornou pomoc poskytnout. Kdybychom byli středisko, které se zaobírá jako prací pro sociální služby pro seniory, tak to by mi přišlo úplně na místě, třeba mít osobní asistenci, pečovatelskou službu. Že by to členové sboru využili. Je pravda, že to je kazuistický, že někdo ze členů sboru využívá naší služby proto, že ji potřebuje, a to buď na bázi dobrovolnického centra anebo prostě i profesionálních služeb. Ale to je daný tou situací té rodiny, že je to shoda okolností, není to z naší strany jako systematická práce. Tam nemám

pocit, kromě této výjimky, která je jako nahodilá, že bychom mohli i poskytnout odbornou pomoc. Samozřejmě to je i komukoliv jinému, pokud by někdo ze členů sboru měl nějaké problémy z té naší oblasti, no tak by mi přišlo úplně přirozené, aby ten člověk komunikoval s námi, řešil to. Ale to je jenom naše připravenost, já doufám, že ze strany lidí ze sboru ta otevřenost je velká. Tak kdyby taková situace nastala, tak se automaticky řeší.

Farář sboru:

Nejsem si toho vědom, myslím, že ne.

Kurátor:

Úplně si nejsem vědom nebo si to jako neumím představit v jaké oblasti. Nejsem si vědom, jako že by to bylo potřeba.

Předseda dozorčí rady:

Takže určitě formou přátelské spolupráce nebo jako obecně lidské pomoci. Protože, dá se říct, že my s tím vedením toho střediska komunikujeme, jsou i členy našeho sboru nebo aspoň jejich část. A vídáme je. To znamená, často se stává, že i konkrétně já, mám autistického syna, takže to z vlastní zkušenosti říct, že jsem se obrátil a nebylo to poprvé, s nějakým dotazem nebo s nějakou žádostí o pomoc. Právě třeba o odbornou pomoc z hlediska informací a teď asi to i vypadá, že možná se sem syn bude hlásit do školy Rolničkové, takže ano, určitě.

▪ **Otázka č. 5**

Jak se na veřejnosti prezentuje vzájemná spolupráce mezi sborem a střediskem?

Ředitelka škol:

Tak ta prezentace probíhá prostřednictvím akcí, které Rolnička dělá buď sama primárně a sbor pomáhá. Nebo jsou akce, které pořádáme společně anebo je i akce, kterou pořádá jenom sbor a středisko a škola pomáhají. Ta prezentace na veřejnosti je vlastně taková, že i ta veřejnost v Soběslavi nás vnímá dohromady. To středisko s tím sborem je tak jako myšlenkově spjato a veřejnost ho tak i vnímá i když třeba technicky neví, jak to je nebo tomu nerozumí, ale určitě nás spojují dohromady. Těch akcí je hodně a začíná to vlastně nějakými sbírkovými dny, při kterých pomáhají třeba členové sboru nebo pak je to v létě

„Dobrovol“ a „Dobroběh“, ten letní tábor, kde třeba členové sboru nebo pan farář má nějakou aktivitu, kterou přispěje k tomu programu. Pak jsou to adventní akce, kdy máme trh, který lidé ze sboru pomáhají organizovat nebo dokonce i jeden rok moderoval pan farář celý ten adventní program. Živý betlém, který organizuje dobrovolnické centrum za velké pomoci toho sboru. Je to spíš akce sboru, se kterým my pomáháme a ta prezentace je vždycky jakoby dohromady. Těch akcí je opravdu hodně a my ke každé akci sbor zveme na účast, a i když se vlastně dělá plakát, tak tam vždycky zdůrazníme, že to pořádá Rolnička ve spolupráci se Sborem českobratrské církve evangelické.

Ředitel střediska:

Sbor má snahu deklarovat tu spolupráci se střediskem. Třeba ze strany sboru vzešel nápad, že by dali banner na kostel, což je jako taková divná věc, banner na kostel. Ale je to jako věc, že se chtějí hlásit k Rolničce a dát nějaké gesto o tom, že je tady sbor ČCE a je tady Rolnička a ta patří jakoby k nám. To mi přijde jako do očí bijící k té veřejnosti. Pak si myslím, že je veřejným tajemstvím, že tady jsou věci jako „Živý betlém“, akce, které se dělají. Takže je to ve spolupráci Rolnička a sbor, farář je tady vidět. Myslím, že se reprezentuje jako tím způsobem, že je to evangelický farář a zároveň, jakmile se řekne evangelický farář, že ten název je pro tu veřejnost s propojkou Rolnička, že je jako automatický. Máme společné bohoslužby na začátku školního roku, iniciuje škola a my jako středisko se připojujeme. Ale to je veřejnost. Ale napadlo mě, že chodí klienti shánět nebo bydlení, si pár klientů našlo cestu na pravidelné návštěvy sboru.

Farář sboru

Určitě na konkrétních akcích, které pořádá společně sbor a středisko. Třeba „Živý betlém“ nebo ještě něco to bylo. Noc kostelů. Protože je sbor a středisko propojené personálně, minimálně ředitel a ředitelka jsou členové sboru. A možná asi v současné době jenom oni ze zaměstnanců. Koordinátorka dobrovolníků je členem sboru a ta má na starosti dobrovolníky, takže pořádáme konkrétní akce spolu, a hlavně veřejnost to ví. Jak je to malé město, tak veřejnost ví, že středisko je součástí církve. A církev je spojena se střediskem.

Kurátor

Nám přijde, že to propojení jako na veřejnosti je málo známé poměrně. A že to je škoda. Tak jsou společný akce. Ono se to jako právě ty příležitosti se trošku vytrácejí. „Živý

betlém“, ale teď třeba my jsme si říkali, že už tak jako nevíme, jak dál s ním. Že už to děláme vlastně třeba dvanáct let, třináct let a teď už jsme z toho byli takoví unavení, že už vlastně nevíme, co vymyslet nového, takže už jsme do toho úplně nikdo neměl nikdo chuť, ale... No a Rolnička asi rozumně vlastně ustupuje z mnoha aktivit, které dělala pro veřejnost, jako třeba „Rolničkování“ a plesy byly dřív. Takové věci, tak to už z toho vlastně moc není.

M: Plesy byly taky rolničkové? Tancovačky, ne? Nebo to bylo něco jiného?

No nejdřív byly plesy, pak byly tancovačky a pak vlastně to přestalo. Pak vlastně ty tancovačky převzalo I my (o.p.s. Rané péče) a pak to taky skončilo. Oni chtějí takovéto aktivity omezit jako výrazně. Třeba i ty trhy už nechtějí úplně pořádat a tak. To jsou všechno vlastně takové věci, které zanikají. Třeba, když to bylo jako ze začátku, tak jsme tam třeba hráli divadlo s naší koordinátorkou dobrovolníků a s R. a tak na těch trzích. Jinak pak to bylo tak veliký, že... teď to vypadá, že tady blekotám. Třeba farář tam moderoval nějaké rozsvícení vánočního stromečku, na kterém dělala Rolnička s městem. Ale pak taky vlastně už to Rolnička nechce dělat, nebo respektive že tam budou mít stánek a jako nebudou to organizovat. Takže vlastně těchhle veřejných akcí ubývá. I vůbec vlastně veřejných akcí pro Rolničku.

Předseda dozorčí rady

To musím říct, že popravdě řečeno vlastně nevím.

M: Ale třeba jiné ty případy, mi říkali. Nebudu Vám to podsouvat teda, třeba tahle akce je „Živý betlém“.

Obecně si myslím, že by toho mohlo být víc, je toho možná docela málo. I já jsem to svého času řešil, zároveň jsem byl i členem staršovstva, teď nejsem. Když jsem byl členem staršovstva, tak jsem to řešil a ono u nás se na to zase tolik nehraje, že když člověk není členem, že by nemohl něco navrhnout, na to se nemůžu vymlouvat, to jako ne. Jedna z věcí, o které ale vím, že je, takže si nějaká společná snaha nějakým způsobem mít nějakou společnou informační platformu, ale ne úplně se to rozvinulo. Máme konkrétně třeba na kostele nějaký plakát, který ukazuje na to, že k nám Rolnička patří. Občas se prolínají na těch nástěnkách informace, někdo se toho může dovtípit. Ale uznávám, že by tohle mohlo být to pouto pro veřejnost, která si to úplně nespojuje

▪ **Otázka č. 6**

Jakým způsobem, z vašeho pohledu, funguje vzájemné informování o aktivitách sboru a střediska?

Ředitelka škol:

Středisko o svých aktivitách informuje sbor prostřednictvím dlouhodobě nastaveným způsobem komunikace – přes e-maily a tím že se posílá i leták nebo plakát do sboru, který se tam vyvěsí. Tím, že farář dochází každý týden do střediska, tak může získat ty informace při setkávání. A když jsou to nové akce, které jsou nepravidelné, s tím je někdy problém, že i středisko zapomene ten sbor informovat a obráceně je to to samé, že často se nám stává, že ty informace z toho sboru jdou do střediska pozdě, protože se tak navzájem domníváme, že o té akci víme. Takže ta informovanost je tak trošku problém, že umíme na těch akcích spolu pracovat, ale abychom se o nich informovali, tak to trošku drhne.

M: Já jsem na stránkách sboru viděl, že tam žádná taková vývěska není, že by tam byla nějaká informace o vás nebo, že s vámi spolupracují.

Ona ta provázanost na stránkách není, že naše stránky vlastně neinformují o akcích sboru a obráceně. Stránky sboru jsou málo aktualizované, nejsou tam aktivity asi z důvodu toho, že se nemá o to, kdo o to starat. A spíš to jede na té neformální spolupráci, kdy si zavoláme a dozvíme se o tom a vyvěsíme letáčky. Vidím to jako problém, ta vzájemná informovanost o takových nepravidelných akcích, na které nejsme jako zvyklí a vymyslí je náhle sbor, je to třeba pro větší veřejnost nebo my máme akce, které jsou spíše sociálního charakteru nebo pro rodiny, tak se někdy na to zapomene je informovat.

M: A co by se s tím dalo dělat?

No, asi by se s tím dalo dělat informovat odkazem na webových stránkách, kde by se ty novinky automaticky zobrazovaly, provázaností vlastně našich webových stránek, které se teď budou vlastně měnit během dvou měsíců a je možné, že ten proklik tam bude možný, a i na našich stránkách bude možné tam dát aktivity sboru.

Ředitel střediska:

V základu je to dost pasivní, si myslím, jako v tom smyslu, že je tu nevýhoda toho jako obrovského monolitu, kterým je jako Rolnička oproti sboru a vlastně ta mozaika té

Rolničky je strašně velká, jako těch nabídek. To je fakt jako šest sociálních služeb registrovaných, teď už tedy pět, do toho dalších šest ekonomických úseků, které dělají nějakou činnost, tak tam je to už na ten sbor jako moc. Ale vzájemně se informovat, tak si myslím, že to probíhá jako od základu asi prostřednictvím té neformálnosti, že pokud je někdo z nás ve sboru nebo že farář sem chodí a je tady v kontaktu s námi nebo se scházíme s dozorčí radou a většinou členové z dozorčí rady jsou lidé ze sboru. Já jako ředitel, tak dávám na konvent zprávu o dění o středisku. A prakticky to samé dělám zprávu pro sbor, která je součástí výročního shromáždění jako místního sboru. Jsou tam dané informace, dokonce tato zpráva patří do mých povinností střediska, aby byla projednána na správní radě předaná sboru. Takže sbor potom do toho výročního shromáždění zahrnuje i tu zprávu, což vlastně znamená, že výroční shromáždění sboru je ten nejvyšší orgán vlastně toho sboru, tak je to jako občanské sdružení, kdybych to měl přiblížit. Teoreticky se očekává, že je tam nejvíce lidí, protože se rozhoduje o životě toho sboru na ten rok. No a tam zazní ta zpráva, která shrnuje, co se odehrálo ve středisku. Takže jsou tam jako neformální zdroje těch informací a pak jsou tam zakotveny zase ty formální.

Farář sboru:

To funguje dobře, protože já jako farář jsem vlastně každý týden několikrát ve všech místech, protože Rolnička má několik pracovišť, tak na každém z nich několikrát týdně jsem. A jakmile se něco děje sborového pro veřejnost, tak informuji já, popřípadě oni mě a já to ohlašuji ve sboru. A co mi přijde důležité, tak že třeba na sborovém shromáždění, většinou ředitel i ředitelka jsou účastní a ty zprávy přednáší sami. A vlastně se účastní sborového života. Takže v tomhle to funguje dobře.

Kurátor:

Tak jako institucionální je, že staršovstvo sboru volí dozorčí radu, kde je většina členů ze sboru, taky tam dostáváme informace o tom, co se děje ve středisku. Poměrně bych řekl podrobné a pak, když je sborové shromáždění jednou za rok, tak tam zase buď to ředitelka škol, nebo ředitel, tak tam prezentují zprávu o činnosti střediska. Takže takhle ta informovanost je. Je pravda, že občas, jak to říct, že občas se třeba dozvíme nějaké informace jako tou neoficiální cestou, že jo. Jako že Rolnička je jako fakt dobré středisko a tak, ale prostě to neznamená, že tam nejsou nějaké problémy. Třeba jsme se v nějakém středisku dozvěděli od někoho, že to tam prostě není dobrý. Tak je dobrý, že jsme se pak

na to mohli ptát. Ale v něčem jako vnímám, že nám vlastně chybí například třeba kontakty s rodiči těch klientů.

M: Takže by se třeba, a právě nějaká taková vzájemná akce rodiče, klienti a sbor, třeba by se mohla něco takového uspořádat. Ale zatím se asi nenašla ta forma?

Tak jako v dozorčí radě je zástupce rodičů, paní K., ta je taková jako neasertivní. Třeba jako, když nebyla s něčím jakoby spokojená, i když v globálu je s Rolničkou spokojená, tak se trošku ostýchá to jako prezentovat před mnoha lidmi. Je otázka, teď bude třeba oslava 25 let nebo 30 let Rolničky, bude teď nějak brzy, letos asi v září nejspíš.

M: Bud' v 93 nebo v 94 to bylo založený, ne? Já teď to taky přesně nevím.

No prostě brzy to bude, tak bude jako nějaká oslava. Takové oslavy byly i víckrát, že jo. Ale není to jako úplně, že by k tobě přišel nějaký rodič a začal se ti svěřovat. Někdo nám občas jako něco řekne, ale to není, jakože by to vedení chtělo zatloukat.

M: Ono se to taky k nim nemusí i dostat.

Ale to asi jo, ale oni tam řeší těch problémů spoustu. A přece mají jiný pohled než ty rodiče. Třeba se to snaží nějak řešit, ale. Tak když se na to zeptáme, tak jsou jako otevření. Ty informace jako poskytujeme, ale ty osobnější vazby by bylo dobrý, kdybych jich bylo víc.

Předseda dozorčí rady

Funguje, tak máme tam za prvé, vlastně většina členů nebo část, asi většina členů dozorčí rady, tak jsou členové sboru, to znamená, že tyhle informace prosakují do toho sboru, jednak neformálně, ale i pokud se něco děje, tak jsou i formou ohlášek, při bohoslužbách se to vždycky dozvíme a jsou to informace i různě vyvěšené na nástěnkách, případně jsou nějaké letáčky. Takže tyhle věci fungují. Co se týče naopak o informování o tom, co dělá sbor pro středisko, tak vím, že zase, jak jsem říkal na začátku, jsou nějaké informace o bohoslužbách, aktivitách. Tam to ale přesně nevím, protože teď v poslední době, tím že nejsem. Dřív když jsem pracoval v Soběslavi, byl jsem tam víc ve středisku, ale teď se tam tak často nedostanu. Takže kolikrát ani nevím, co tam přesně mají za informace

▪ **Otázka č. 7**

Považujete spolupráci střediska a sboru za důležitou?

Ředitelka škol:

Ano, považuji za velmi důležitou. Sama o ni i dost usiluji, aby ten sbor byl vidět a přesto, že ten sbor je malý, Rolnička je velká a přijde mi důležité, že jak jinak vlastně prezentovat to naše křesťanské východisko než to, že patříme k nějakému sboru a ve kterém jsou aktivní křesťané, kteří to naše poslání duchovně drží. A i to považuji za důležité, že pokud k nám přichází zaměstnanci, kteří do té doby s vírou nebo s tím církevním prostředím nepřišli do kontaktu, takže je to pro ně příležitost nebo nějaká nová cesta, kterou můžou najít, nebo nabídka něčeho dalšího kromě té práce. Takže i přesto, že ten výplod, že to máme zakotvený, téměř dá se říct jakoby povinný, tak pro mě je to naprosto důležitý.

Ředitel střediska:

V zásadě jo, protože mně to přijde být navázaný na sbor, sice to stojí nějaký úsilí hledat tu provázanost, a protože ty světy jsou tak odlišný, že by každý mohl žít jeden bez druhého a myslím si, že jako by v uvozovkách by to nevadilo, ale ono by se to projevilo za delší čas a mohlo by to být nepříjemný v tom, že ta spolupráce se sborem tu Rolničku propojuje s nějakým základem. To znamená, že Rolnička nevznikla sama od sebe, ale ten impulz vlastně k tomu, aby vznikla Rolnička nebo středisko diakonie obecně, tak vzešel ze sboru, a to je vlastně základním kamenem jakoby každého střediska de facto, ale já raději budu mluvit jen za Rolničku, o Rolničce rozhodně. A tedy ten základní kámen je skrytý, nikdo o něm neví, ale v té stavbě je. No a má tam tu funkci, jako že tam je, že musíme zohlednit a zase dozorčí rada, nějaký počet členů, vědomí toho, že tu jsou nějaké etické nároky, respekt k tomu křesťanství, spolupráce s farářem. To není o tom, že řekneme, že farář tady nebude chodit, ale že řekneme, že chceme, aby tady chodil. To si myslím, že je ta součást té důležitosti té spolupráce.

Farář sboru:

Rozhodně ano. A to vlastně oběma směry, protože středisko je nesrovnatelně větší organizace a ta jeho služba pro veřejnost je vlastně konkrétní, hmatatelná a všemi přijímaná, že je to správně. Což je vlastně pro sbor, pro církev, je tohle problém. A služby, které sbor například nabízí, nejsou všemi přijímány, protože je to církev, a to je něco

hanbatýho. Takže ta spolupráce mi přijde důležitá v tomhle směru, kdy vlastně středisko dělá dobrou reklamu sboru. Na druhou stranu si myslím, že to je důležitý taky. Bez toho sboru a napojení na sbor by sice skvěle fungovalo středisko, ale to, co to dělá diakonií, a nejen obyčejnou sociální službu, by tam prostě chybělo. Je to něco jiného, když je tam nějak ve vzduchu přítomný, to že věříme v Pána Boha a že dobro je lepší než zlo, protože je prostě lepší. Přijde mi to důležité moc.

Kurátor:

Jo, určitě.

Předseda dozorčí rady

Tak je to trošku návodná otázka, člověk na to nemůže odpovědět jinak než ano. Ano, určitě je důležitá.

▪ **Otázka č. 8**

Vnímáte spolupráci sboru a střediska jako dostačující?

Ředitelka škol:

Z mého pohledu určitě ano, co se týče objemu jakoby akcí a té platformy té spolupráce, kde vlastně ke každé akci můžeme někoho z toho sboru přizvat nebo víme, že pokud požádáme o nějakou pomoc, tak je možná. A tak to vlastně i hodnotím z pohledu, že vím, jak to je v jiných střediscích a sborech v jiných lokalitách, tak podle toho mohu posoudit, že je dostatečná ta četnost a intenzita. Méně už mohu hodnotit to, že není dostatek lidí, kteří by spolupracovali. Že ta spolupráce je pořád přes stejné lidi, přes jedny a ty samé a je málo mladých lidí, protože vlastně ze Soběslavi jich hodně odešlo studovat a už se nevrací. Takže těch lidí je stále málo a pořád se to točí kolem faráře, kurátora a pár lidí.

Ředitel střediska:

Tak myslím, že v daných podmínkách, v kterých jsme, to je prostě David a Goliáš, tak si myslím, že je dostačující. Protože sbor personálně nemá navíc nám pomoci, jako dělají maximum, si myslím, co vlastně můžou z hlediska toho množství lidí, toho malého množství lidí, které chodí do toho sboru, tak si myslím, že je většina lidí z toho sboru, tak je nějakým způsobem zainteresována na tom dění v Rolničce a Rolničku vnímá. A jiná situace by byla rozhodně, kdyby do sboru chodilo pravidelně padesát lidí na bohoslužby,

tak bychom si mohli říct, že se dá ta práce ještě rozvíjet. A spíš to asi souvisí s tou otázkou, jestli považujeme spolupráci za důležitou, to považujeme. Ale je to jako o vyrovnaných silách. Jo jako když je někdo slabší a nemůže, tak nám pomůže ze svojí síly, a to nám jakoby stačí. To považuji za dostatečnou spolupráci.

Farář sboru:

Ano. Víc není potřeba rozpitvávat.

Kurátor:

No, nevnímám, přijde mi to jako, že by to mohlo být hlubší ta spolupráce. Ale zároveň jsou objektivní důvody proč to tak není.

To jsou jaké, tedy?

Jednak ta velikost střediska, je to už takový kolos, že je pak těžší nějaké vazby uspořádat. Nás tolik středisko zdaleka ani nepotřebuje. Pak je i to, že je to teď takový jako institucionalizovanější a není tam tolik té spontánnosti, chybí tam ty akce. To jsem vlastně všechno už říkal. Pak si myslím, že hraje roli, že dřív měla dozorčí rada jiné kompetence, jak ono se to jmenovalo. Třeba volila ředitele a měla daleko víc, schvalovala rozpočet. Tím já nechci říct, že se cítím kompetentní k těmhle věcem, ale tam bývala moje žena. A když se stavěla Bezděkova, tak daleko víc řešili, že ta dozorčí rada měla prostě daleko víc kompetencí a zodpovědnosti. Ale vím, že ve spoustě střediscích, tak to bylo, že se nesehnali lidi, kteří byli kompetentní do toho mluvit. Ta zodpovědnost toho sboru za to středisko byla daleko větší, teď to vlastně bylo přesunutý, že je důležitější ta hierarchie v rámci diakonie. Že dřív měla větší zodpovědnost sbor a teď má větší zodpovědnost za to středisko ústředí diakonie.

M: Ano, ono vlastně se i to v tom řádu změnilo, co jsem jako by studoval, že právě ta dozorčí rada nemá tu funkci jako právě tu dozorčí, ale tu podporující jako by měla mít. Já si to teď přesně nepamatuji, ale je to tam takhle řečený. Že má tu duchovnost, tu křesťanskost.

Tím se jako cítíme menší a vlastně i tím, jak je to už ohromný, tak je daleko těžší tomu rozumět. Ty čísla jsem teď zapomněl, ale Rolnička má stokrát větší rozpočet než sbor, a to už je jako nad naše nějaké chápání. Oni nám jako řeknou ta čísla, já se tak nějak snažím si představit kolik je sto miliónů. Ale co k tomu já dodám. A zrovna i ta struktura je už

daleko složitější, tak se snažím tomu nějak porozumět. Tak tohle je taky myslím ten důvod. Tehdejší farář a jeho žena tam byli jako zakladatelé, tak to bylo víc jako prostě propojený. Ale já nechci jako naříkat po starých časech.

M: Tak byl to pan farář, farářova žena byla ředitelka, tak tím to vlastně bylo automaticky propojený.

Předseda dozorčí rady:

Mohla by být i rozvinutější. Nemyslím si, že je to úplně špatný, to ne.

M: A nějaký směr byste nastínil. Jakým směrem, aby se to mohlo rozvinout?

Tak právě to dobrovolnictví, o kterém jsem mluvil, je dobrá věc. Tam hodně fungovali osobní vazby a myslím, že pořád tam jsou. Nám na tom středisku záleží, tak za sebe nemůžu, protože i já osobně bych mohl dělat víc, to je jasná věc. Prostor pro zlepšení tam by byl.

▪ **Otázka č. 9**

Kde vidíte další možnosti rozvoje spolupráce mezi sborem a střediskem?

Ředitelka škol:

Možnosti rozvoje vidím jedině v rozšíření počtu lidí, kteří se zapojí do těch aktivit střediska, což z hlediska počtu našich členů sboru je vlastně dost nereálný, tak ten rozvoj opravdu vidím v tom, že by se víc členů sboru mohlo nějak zapojit, ale znamenalo by to, že bychom je museli oslovit a vymyslet způsob, jak bychom chtěli, aby s námi spolupracovali. Ale většina z těch aktivních členů, kterých jich je opravdu jako do dvaceti, tak nějakým způsobem Rolničce pomáhá a zapojí se. Ale ten rozvoj by znamenal, že by museli být noví členové sboru, kteří by pomohli třeba v jiných oblastech.

M: Vy vlastně ty mladý lidi získáte do zdravotní školy Gymnázium Soběslav a tak dále.

No ty mladý lidi my získáváme z řad dobrovolníků. Je to tak, že Rolnička nemá velkou potřebu lidí jakoby z toho sboru, protože máme dobrovolnické centrum, do kterého se může zapojit každý. Takže ten sbor je přizván k těm nejdůležitějším akcím a nepotřebujeme, aby nám pomohli s nějakým malováním. Spíš obráceně. A vlastně i tak

důležití lidé ze střediska, kteří se točí kolem těch akcí, jako jsem já, ředitel, koordinátorka dobrovolníků, tak jsme členové sboru. Jakoby ta koordinátorka dobrovolnického centra, tak jsme vlastně členové sboru, takže my jako sedíme na dvou židlích, tak si tak jako dělám pro středisko nebo pro sbor. Tak je to jako hodně provázaný.

Ředitel střediska:

No tak otázka jako nechci říct záludná, ty věci už máme jakoby vybroušený, ale tím nechci říct, že když je něco funkčního dobrého, že by se to nedalo ještě posunout dál. Tam si zase narážím na to množství lidí z toho sboru a taky vlastně s tou situací, že řada lidí z Rolničky, samozřejmě absolutně většinová, tak nemá se sborem nic společného. Takže tam úplně nemají ty nápady na to propojení. Takže nevím, jestli by se to dalo propojit na té úrovni, když sbor dělá nějakou aktivitu ještě, když společný výlet nebo tak. Ale zase to charakteru našich služeb vlastně jako nejde, že to se jako neobjevuje ta spolupráce se sborem a střediskem, ono to souvisí i s těmi věcmi, které tam byly předtím, ale zapomněl jsem. Třeba dneska bude ta přednáška „Miluj své nepřátele“, tak tohle setkání je vyprovokováno tou spoluprací se sborem. A je to volná pozvánka pro všechny lidi z Rolničky, nepředpokládám, že sem pojedou lidi z Tábora, protože to by sem přijel autobus a tam bychom se nevešli. Takže to jsme úplně mimo realitu. Ale jako je to daná volná nabídka lidem, které to zajímá. Pro mě je to takhle jako dobrý, že to vlastně není jako taková nutka, jako pro zaměstnance. Že to přitahuje, dejme tomu, hodně motivované lidi, které to prostě zajímá a fakt jim jde o to poslechnout si nebo společně si popřemýšlet, co to jako znamená ten nárok, který přichází ze starého zákona. To bych asi tak ukončil. Mezi lidmi ve středisku, tak oni ty lidi nepřijdou, to je účet bez hostinského. Já nevím, s kým se tam sejdu. Já jsem se domluvil s ředitelkou škol, že tam se možná spolu uvidíme, ale možná taky ne.

Farář sboru:

Já jsem zjistil, že vůbec nevím. Další možnosti už nevidím.

Kurátor:

Mně by přišlo dobrý, kdyby se podařilo víc zapojit třeba víc klientů do adventní hry nebo do takovýchto věcí. A potom, já vlastně úplně nevím, proč k tomu nedochází nebo možná k tomu dochází, ale já o tom nevím. Včera se několikrát mluvilo o tom, že před začátkem

školního roku, tak je takové školení pro zaměstnance a myslím, že farář by tam mohl a vlastně i vedení o to stálo, aby tam měl nějaké seznámení s křesťanstvím. Protože spoustu těch zaměstnanců o tom nemá ánung. Tak si myslím, že by to bylo dobrý, kdyby tam nějak měl třeba celý den a mohl si s těmi lidmi povídat co je křesťanství, protože to fakt často nevědí vůbec nebo mají pomýlené představy. To si myslím, že prostě chybí, ale mám za to, že se to nikdy neuskutečnilo. I když jsme o tom několikrát mluvili.

M: Oni mají, že to vychází z diakonie, jmenuje se to „Vítejte v Diakonii“ a tam i ty hodnoty té diakonie se probírají. Ale myslím si, že i to křesťanství a proběhlo to myslím jen jednou. Ale jestli je to to, co teď právě myslíš.

Ten zaměstnanec, když přichází nebo nastupuje, tak má projít nějakým kurzem, a teď nevím, jestli to dělal farář. Myslím, že teď je Š.B., prostě na ústředí je někdo, kdo tohle zastává, ale myslím, že kdyby to dělal náš farář, tak by se vytvořila víc jako osobní vazba mezi novými zaměstnanci a farářem.

M: A tím by se to jako líp propojilo, že by vlastně ty zaměstnanci, možná to ani neví, že patří ke sboru soběslavskému.

Třeba se mluvilo několikrát, že by byly jako biblický pro zaměstnance Rolničky, které by byly třeba nepovinné nebo prostě někdy večer. Já mám faráře fakt rád, ale v něčem je takový nesystematický a vždycky řekne – jo, to je dobrý nápad – ale když něco nemá nějaký datum, tak to furt odkládá a odkládá, až to jako vymizí. I když s tím jako souhlasil a myslím, že se to líbilo i vedení Rolničky, tak neříkám, že to nikdy nebylo, ale většinou se ty nápady tak jako postupně vytratí a neuskuteční. Nevím, jaký by byl o to zájem.

M: Třeba teď, jak jsme byli v pátek na té přednášce, tak tam přišli i zaměstnanci.

Ale mohlo by to klidně být přímo zaměřený pro zaměstnance nebo nabídnuto jasně zaměstnancům, to by nebylo vůbec špatný.

Předseda dozorčí rady:

Ono už to trochu souvisí s tou otázkou, co bude ta otázka 13. Já na ně budu teď odpovídat trochu dohromady. Já tam vidím trochu těžký to, že a tu možnost, za prvý, co jsem říkal na začátku, to je nějaká angažovanost mladší generace, ale tam opravdu říkám, to z objektivních důvodů teď není úplně možný, protože tam prostě není a tak dále. Takže až

bude, tak samozřejmě pak to bude otázka ji k tomu přitáhnout, motivovat a doufám, že to tak bude. Ale co vidím, jako skutečně trošku oříšek a myslím, že tento pocit není jen v našem středisku, ale tak nějak, když jsem na těch setkáních třeba diakonie, tak jsem ho zaznamenal celkově v té církvi. Tak je samozřejmě trošku takový obtížný, jakým způsobem víc do té hry vtáhnout právě třeba zaměstnance. Nebo jim aspoň a teď to nemyslím tak, že bychom chtěli mezi nimi dělat nějakou velikánskou misi, to si myslím, že by asi takhle nebylo úplně dobrý to nějak radikálně pojmout, ale samozřejmě na to má každý jiný názor. Ale spíš jim dát tuhle cestu, tuhle možnost, a protože nakonec ta sociální práce je práce náročná, duševně je vyčerpávající. Může být i někdy, může lidem přinášet takové hlavně jako duchovní vyčerpání. Potřebují nějakým způsobem se občerstvit, najít ten zdroj té své síly, protože to jejich rozhodnutí, že budou v té sociální službě pracovat, to je super. Ale můžou se setkat s velkými těžkostmi na té své cestě. Takže kdybychom jim jako církve dokázali, aspoň těm, co chtějí a co třeba potřebují nabídnout nějaký přístav útěchy a zdroje síly pro tu jejich práci, tak to je to, co já bych si představoval. Když si to takhle hezky řeknu básničky, tak to bych si představoval jako ideální. To už je trošku na tu další otázku odpověď. Takže tam vidím velké možnosti rozvoje.

▪ **Otázka č. 10**

V čem je vzájemná spolupráce střediska a sboru přínosná pro středisko z Vašeho pohledu?

Ředitelka škol:

Tak určitě na prvním místě zajištění biblických hodin na všech pracovištích, jak v Soběslavi, tak v Táboře. A pak právě spolupráce při těch akcích a prezentaci a zviditelnění, že jsme jako křesťanská organizace. Tak ten sbor je důležitý.

Ředitel střediska:

No, z mého hlediska, je ten přínos v tom, že se posiluje jakoby ten zřizovatelský záměr, že je to pomoc, která je poskytována, že má nějaký přesah v tom, že křesťanská církev, když to řeknu takhle obecně, tak chce mít tu víru prokázat vlastně tou pomocí ze svých možných sil. Tak na počátku to byla ta dobrá vůle a ta lidská práce vlastně těch lidí, kteří předtím založili Rolničku a nabídli ty organizační schopnosti, To že z toho vyrostla organizace, tak to je přirozený průběh věci, ale někde na začátku to tam dává ten smysl. Tak mně to přijde,

že to dává ten základ, ta vzájemná spolupráce je přínosem pro ten základ smyslu existence té Rolničky. Rolnička by mohla být nějaké občanské sdružení, ale pak by mi to přišlo, že by to bylo takový jako plošší, byl by to takový panelák, nebyl by to jako nechci říct chrám, to nejsme. Takhle je to zajímavější stavba.

Farář sboru:

Jak už jsem vlastně říkal, je to taková jako vizitka a reklama, která je širokou veřejností přijímána úplně všemi. A taky ta profesionalita, to že středisko, je to jako i dáno vlastně tím, že ta jeho práce je tak konkrétní a specifická, ale to že je dělaná naprosto profesionálně, to nám jako v církvi chybí. Tohle nás jako minimálně motivuje nebo otevírá oči, protože jsme zvyklí vlastně všechno tak nějak patlat a některé věci jsou prostě třeba dělat profesionálně.

Kurátor:

No, tak mě trochu mrzí, že ta angažovanost sboru v Rolničce je menší, než by mohla být nebo než kdysi byla. Ale to jsem říkal, že to má nějaké objektivní důvody a když tam už třeba někdo není zaměstnaný, kromě ředitelky škol tedy. A pan ředitel vlastně je možná taky členem sboru. No tak jako se vytrácí. Ale přesto mi přijde, že přináší takové vědomí toho, že ten sbor tady není sám pro sebe. To bych řekl, že je jako hlavní téma.

M: A tedy, když to ještě otočíme, jestli ta vzájemná spolupráce střediska a sboru, v čem je tedy přínosná pro středisko.

Já jsem kdysi dělal, jmenovalo se to Duha, v Praze. Bylo to takový podobný zařízení jako Rolnička, s podobným zaměřením, taky tam byly chráněné dílny a bydlení. To byla samostatná neziskovka, která neměla žádný ukotvení, nějaký, nevím, jak to nazvat, duchovní. I když jako v Rolničce, já nevím, kolik je tam lidí věřících, asi menšina, tak mi přesto přijde, že to je církevní zařízení, že to nějakým způsobem ten duch toho střediska určuje nebo ovlivňuje. A právě v té Duze, jak tam tohle chybělo, tak to vlastně nemělo nějaké ukotvení. I když neříkám, že to je v Rolničce nějak úplně konkrétní, ale prostě jako nějaké povědomí, to nasměrování.

Předseda dozorčí rady:

Tak já si myslím, že je krásný, že ten sbor má svůj způsob, jak v podstatě profesionálně, což je možná na tom i to lepší jakoby poskytovat nějakou tu pomoc bližnímu, což je jedna

ze zásad křesťanství, to základ křesťanství, to milosrdenství. Ale ono samozřejmě v dnešním světě je strašně těžký si říct, že budu poskytovat bližnímu milosrdenství, neboť to ještě ten bližní musí chtít a musím vědět, co pro něj můžu udělat, abych mu nakonec ještě neuškodil. Takže v tom je krásný to, že ta diakonie, a to konkrétně naše středisko to prostě umí, takže to dělá dobře. My z toho samozřejmě můžeme mít výborný pocit a minimálně z toho máme radost. Jakákoliv věc, kterou pro to uděláme, kterou jsme pro to udělali, tak má smysl, takže to je asi tak ten základ.

M: A když se zeptám na to obráceně, vzájemnou spolupráci střediska a sboru, co je jakoby přínosné pro středisko z Vašeho pohledu?

To bych asi nedokázal, to byste se musel zeptat lidí ve středisku.

▪ **Otázka č. 11**

Brání něco, z Vašeho pohledu, spolupráci mezi sborem a střediskem?

Ředitelka škol:

Z mého pohledu určitě nic.

A obecně brání něco?

Tak obecně asi brání někdy takové osobní nastavení toho vedení, třeba střediska a nějakého nastavení toho sboru, ale u nás bych řekla, že tomu jakoby nebrání, i když jsem v některých jakoby pohledech na různé organizace akcí nebo na průběh akcí tak neshodneme, a to z důvodu, že Rolnička už ty akce dělá profesionálně a máme takové nastavení jakoby spíš ty věci vylepšovat a dělat perfektně. A sbor vlastně pořád tou povahou těch lidí, kteří mají jiné zaměstnání, a tak spíš mají chuť ty věci dělat jakoby volnočasově a neformálně a neprofesionálně, takže někdy se v tomhle úplně nepotkáme.

Ředitel střediska:

Já myslím, že z principu ne, ale zůstává tady ten fakt toho množství lidí, kteří jsou ve sboru a k tomu obrovskému množství programů, které máme. Co určitě jsem neřekl, a stojí za zmínku, je to, že lidi ze sboru, kteří jsou aktivní, tak třeba v rámci toho dobrovolnického centra, tak jedou s klienty třeba na vodu. Když s klienty, tak i některými našimi zaměstnanci, takže to jsou takové počiny, které jsou vidět. Ještě jsem je neřekl. Je to takové sžití těch dvou světů dohromady. Ale to brání té spolupráci si myslím, že je

potenciál jenom v tom malém množství lidí ze sboru. A zase z naší strany neumíme vytěžit nebo využít prostě těch dovedností, co ty lidi mají anebo už jsme na hranici toho, že už to víc nemůžeme. Protože to jde o jednotlivce, to jde o pár lidí a ty lidi, co můžou, tak nám dají, co můžou dát. A myslím si, že sáhnout si pro víc z naší strany nejde.

Farář sboru:

Určitě jo s ohledem na to, že většina zaměstnanců nejsou členové sboru, popřípadě nejsou ani věřící, tak je to takové náročnější. Je to zvlášť náročné v případě jako nových zaměstnanců, kteří přichází většinou nepoznamenaní nějakou církví, vírou, duchovním životem a vnímám tam, že to je ze začátku problém a určitá nedůvěra, která ale časem jako se zatím vždycky nějak překonala. A další věc, která teda brání, tak je jednoznačně to, že ten nepoměr té velikosti a vůbec jako rozpočtu. Sbor má rozpočet asi jako středisko na občerstvení. Jsou to jako naprosto nesrovnatelné instituce.

Kurátor

Já už jsem to jako popsal tohle. Já bych se opakoval.

Předseda dozorčí rady

Tak neřekl bych, že něco vyloženě brání, ale jedna z věcí, která určitě je obtížná obecně, ale v tom ranku sociálních služeb je to, že, a to slýchám i třeba na našich jednáních dozorčí radě, tak je to obecný fakt, že vlastně celou tu sociální agendu prostupuje ohromný balast byrokracie, který není vždycky úplně adekvátní tomu, z čeho se sestává ta práce nebo na čem je založený ten úkol a ten hlavní smysl té sociální práce. A ty zaměstnance to hodně zatěžuje a rozumím tomu, že potom vlastně třeba i z tohoto důvodu těžko najdou čas na to, aby se věnovali ještě třeba nějakým aktivitám, které by byly společné se sborem. Ale přitom si myslím, že dost velkou část toho vyčerpání jako způsobuje ta nadměrná byrokracie, u které nevidím úplně její smysl. Je to trošku daný tím systémem sociálních služeb a jeho financování. Tam je problém

▪ Otázka č. 12

Jakou roli hraje ve spolupráci mezi sborem a střediskem dozorčí rada střediska?

Ředitelka škol:

Ta dozorčí rada vlastně plní tu svoji roli, kterou jí dává řád diakonické práce, že tak jako rozvíjí tu spolupráci, ale vlastně to zasedání dozorčí rady je o tom, že vlastně je dozorčí rada informována o každodenních často aktivitách toho střediska, o tom, jak si středisko stojí finančně, jak se bude rozvíjet. Komunikujeme s nimi strategický plán a je to už spíš taková profesionálnější komunikace než nad těmi jednotlivými akcemi. A je to nástroj toho, jak sbor prostřednictvím vlastně těch členů, kteří jsou v dozorčí radě, má možnost vidět do toho chodu střediska v různých oblastech, ve financování, ve strategickém řízení i v té personální práci, tak má možnost se seznámit s tím řízením organizace a s úrovní řízení a s výsledky naší práce.

M: A ty duchovní věci nebo prostě ten rozvoj křesťanského rozměru, jestli se to na této úrovni probírá?

No, to se občas jako hodnotí, protože historicky máme údiv nad tím nebo jakoby sbor a dozorčí rada se podivuje tomu, že středisko už má tolik zaměstnanců a z řad zaměstnanců se rekrutuje velmi málo členů sboru. To očekávání na začátku té spolupráce nebo vůbec jako historicky, kdy vznikla Rolnička, tak jsme se domnívali nebo já třeba sama jsem si to taky myslela, že by lidé, kteří pracují v Rolničce, našli cestu i třeba k tomu sboru nebo se stali křesťany, začali pravidelně chodit do kostela, ale to se děje velmi výjimečně. Já jsem příklad a pan ředitel, který tedy přestoupil z jiné církve, z husitské církve, se stal členem Sboru československé, ale pak jedna členka, která taky prací v Rolničce ji to přivedlo do sboru, ale jinak je to opravdu velmi výjimečný, ale myslím, že lidem ta přítomnost toho faráře každý týden ve škole, když budu mluvit jen za školu, tak těm lidem to často stačí k uvědomění si nějakého přesahu křesťanského té školy nebo toho, že jsme církevní organizace, tak vlastně, že tam ten farář chodí a že s dětmi má tu biblickou hodinu a že máme společné zahájení, kdy je třeba i taková jednoduchá modlitba každý týden. Nebo i to zahájení školního roku, tak mám pocit, že stačí k tomu, abychom mohli říct – jo, jsme křesťanská škola, chodí k nám farář a lidi k tomu mají vstřícný poloměr a neznamena to, že vlastně se z nich stanou evangelíci, ale že té víře jsou přístupní a respektují a vlastně z mého pohledu, něco mezi tou vírou a běžným životním pohledem jsou ty hodnoty, které diakonie pro nás nějak pojmenovala a přes ně zaměstnanci mohou vnímat ty křesťanské hodnoty, protože naše hodnoty diakonický vychází z křesťanských hodnot a to mi přijde takový velmi přirozený způsob, jak ty lidi přivést k tomu z čeho vycházíme, aniž bychom

je nějakým způsobem nutili chodit do kostela nebo je nějak evangelizovali nebo nějakým způsobem mluvili o bibli, víře a tak. A tohle se mi fakt jako líbí.

M: Ale vlastně každý má ty dvířka otevřený, tím že tam chodí pan farář a můžou s ním promluvit. A mají tam nějakou místnost u vás, kde by s ním mohli o samotě pohovořit nebo jako diskrétně?

To většinou chodí za ním do kostela, pokud chtějí, tak si s ním domluví schůzku a jdou za ním anebo, když je to nějak akutní, tak mohou využít nějakou volnou místnost.

M: A vy tam máte vlastně nějakou kapli v Rolniče?

To ne, normálně jako v tělocvičně nebo ve třídě.

Ředitel střediska:

Dozorčí rada je tou formální pojistkou zřizovatele, tedy Českobratrské církve evangelické k tomu, aby se středisko neoddělovalo, nešlo si svojí cestou, aby se ze střediska nestalo nějaké s.r.o. nebo nějaká obecně prospěšná společnost, která tady dělá sociální služby. Tak to si myslím, že je to ta daná pojistka, bez které to nejde. Je na tom postavená celá ta organizační struktura, ten řád diakonické práce a rozhoduje synod o řadě věcí, kdyby se měly měnit v diakonii. Takže tam je ta formální pojistka i té spolupráce se sborem.

Farář sboru:

Podle mě hrozně důležitou. Už protože v dozorčí radě musí být nějaký minimální počet členů té dozorčí rady z členů sboru a v našem případě jsou to aktivní členové sboru a zároveň lidi, kteří se aktivně zajímají o středisko. Takže minimálně informativní, jakože navzájem vlastně víme, protože se čtyřikrát ročně minimálně scházíme, tak minimálně víme, v jakém jsme vztahu, jak středisko, tak sbor, navzájem to víme. Víme díky dozorčí radě, na kterou pravidelně dochází i ta druhá rada. To je správní rada, která se vlastně vždycky toho setkání dozorčí rady účastní, a to mi přijde nesmírně důležitý a dobrý. Když tam právě členové dozorčí rady jsou aktivní členové v tom sboru.

M: Takže to můžou i nějakým způsobem právě posouvat i dál tu spolupráci.

A hlavně vidí věci, které já jako farář nevidím.

M: Jako z toho civilního hlediska nebo jak to myslíš? Co ty nevidíš a oni vidí?

Už minimálně to, že prostě já mám nějaký omezený úhel pohledu, vzdělání a tak dále. A víc hlav, víc ví. Ale i tím, že to jsou lidi, kteří zase jsou specialisté ve svých oborech, v těch, kterých dělají, a vlastně se to vždycky nějak toho střediska týká.

Kurátor:

Já to jako vnímám, že tam v něčem máme být, a nechci říct, že to máme hlídat ten charakter křesťanský toho střediska, ale nějakým způsobem to udržovat. A zároveň mě jako, vnímám to, že o to ta správní rada stojí jako, abychom to dělali, takže v tom si myslím, že je to dobrý.

M: Že to má své opodstatnění.

Že tu roli to nějak plní.

Předseda dozorčí rady

Myslím si, že hodně důležitou, protože ta dozorčí rada ze svého titulu se schází, má ty nejbližší informace z toho vývoje. Zároveň vidí i trošku dopředu, co vlastně ta správní rada má za úmysly do budoucna. Může se k tomu vyjadřovat a nám ta komunikace funguje zrovna tady krásně. Musím říct, že já z toho mám radost, ta práce mě baví pro tu dozorčí radu a hodně se toho i naučím, protože já nejsem ani povoláním, nikdy jsem nedělal v sociálních službách, takže je to pro mě přínosná věc i osobně. Ale to všechno, co se děje v Rolničce, tak samozřejmě v tom sboru nějak rezonuje a je to hodně skrz tu dozorčí radu.

▪ **Otázka č. 13**

Co je z Vašeho pohledu obtížné při budování a udržení křesťanského charakteru střediska?

Ředitelka škol:

Nevím, co je obtížné, ale určitě vím, co je důležité. Myslím, že to důležité je ta oboustranná důvěra a respekt. Někaký respekt k tomu, že jsme různí a že sbor a středisko jsou dvě organizace, které z pohledu nějakého řízení jsou velmi odlišné. Nejobtížnější bývá to, abychom si rozuměli jako lidi. A když si porozumíme jako lidi, tak pak už je vlastně jedno, jestli jsem křesťan nebo nejsem křesťan. A důležité určitě je to, že ředitelé středisek

a škol jsou vybíráni z řad křesťanů, kde se předpokládá, že mají vazbu na sbor a nějak je to pro ně důležité, že často vlastně by obtížný to bylo, kdyby to vedení střediska nebyli křesťané nebo by tam došlo k nějakému nedorozumění nebo by si nesedli jako lidi a pak ta spolupráce je obtížná, protože často ti lidé ze sboru nerozumí tomu řízení toho střediska, protože už opravdu jsme trochu řízený jako korporátně a ta náročnost toho řízení je fakt taková manažerská a někdy už jim to přijde tomu sboru, že už to ztrácí tu lidskost, že to ztrácí tu bezprostřednost nebo něco takového, že je to moc profesionální.

M: Smysl v tom asi vidí?

Smysl jakoby jo, ale tím, jak ve střediscích už nepracují diákoní, že jsou to už opravdu profesionální lidi, zaměstnanci, sociální pracovníci, kteří to křesťanské prostředí a to, že jsme křesťanská organizace by měli mít jako benefit, a i to tak je, že se k nám zaměstnanci dostávají přes to, že se doslechnou a chtějí třeba dělat v organizaci, kde jsou nějaké hodnoty i třeba křesťanské nebo ví, že to prostředí je vlastně vstřícnější. Jako obtížné by bylo, kdyby se vedení střediska nemohlo nějakým způsobem domluvit s lidmi ze sboru, s tou dozorčí radou, vznikalo by tam nějaké napětí, tak to ty lidi rozděluje, a i v minulosti jsem to já sama zažila. Když jsem začínala, tak to lidské neporozumění a nepochopení těch postojů, tak to by mohlo vést k nějakým těm. Ale musím říct, že se to vlastně za tu dobu, co jsme tam, nestalo a sbor je v tomhle velmi jako, myslím si, že ač někdy výhrady mají k našim různým vysvětlení a cítím, že nám důvěřují. Že přesto, že na některé věci máme opravdu odlišné názory, tak nám opravdu věří.

Ředitel střediska:

Obtížné je hledat ty cesty, jako pomáhat tomu, aby to křesťanství nebo ten charakter, aby nezaničil v tom množství lidí, kteří nejsou duchovně zakotvení v křesťanství. Tady pracuje určitě spousta lidí, kteří jsou duchovně zaměřený. Já sám jsem vyrostl v liberálním prostředí, takže to dokážu vnímat tak jako ekumenicky, že tady najdou práci lidi, kteří chodí do katolického kostela. Věřím, že kdyby tady byli lidi z bratrského sboru, tak určitě tu jsou vítáni jako zaměstnanci. Kdyby sem chodili lidi, adventisti, myslím, že takhle tu taky byl někdo. To jako nějak slouží, ale já mám pocit, že to je jako problém křesťanů, nebo nás křesťanů. To není jako stydět se za víru, ale mluvit o těch hodnotách, které s sebou křesťanství přináší. Zase jako našťastí ze síly zřizovatele vznikly jako hodnoty, samozřejmě i za naší jakoby aktivní spolupráce, a tak už jenom na těch hodnotách je vidět,

jak je složité do lidí vpravit si říct, co je to milosrdenství. No, takové staré slovo, prostě člověk to v novinách nepřečte, na internetu to není. Jo, najednou je to hodnota zřizovatele a já mám být milosrdný a pro někoho je to něco ponižujícího. Anebo naději. Sejt se v tom pojmosloví, ale tak to je, to máme v nějakém vínků se s tím porovnat. A zároveň je to těžký, protože už je 180 lidí ve středisku, škola má dalších svých skoro 30 lidí a my nemáme žádnou platformu, kde se sejdeme než v práci. A to duchovní zázemí už má prostě každý někde jinde a pro spoustu lidí i svobododuchovní zázemí je divná věc, protože to nemá definovaný. Tam už jsme utekli té době, strašně moc. To je jako těžký. Myslím, že se jako nestydíme za křesťanství, že jako ty křesťanské hodnoty umět předat.

M: A viděl byste nějakou třeba formu nebo něco, jak to právě podpořit? Jestli by Vás napadlo něco takového?

Já si myslím, že to je právě se bavit o těch minimálních hodnotách diakonie, jako takových, protože ty pramení, řekl bych z těch křesťanských hodnot a tam to tlumočit. A to je jako součást té komunikace, kde se k tomu dostat.

M: A existuje něco takového, že to komunikujete?

Je školení, je vlastně podmínka od zřizovatele, že tímto školením má projít každý zaměstnanec, bez ohledu, jestli pracuje v sociálních službách nebo v THP (technickohospodářské práce). Je to „Vítejte v diakonii“ a pak je ještě název, který je jako hodně sofistikovaný, my tomu říkáme hodnoty, ale jsou to „etické aspekty v sociálních službách“. Ono se to takhle složitě jmenuje, protože je to akreditovaný kurz pro MPSV (Ministerstvo práce a sociálních věcí), aby se to započítávalo jako pracovníkům v sociálních službách, ale zároveň je ten kurz chytře vymyšlený, aby se tam otevřely jakoby ty křesťanské hodnoty.

Farář sboru:

Já si myslím, že nejvíc je to taková typická evangelická cudnost, ostych a někdy až strach. Nebo v horším případě stud se k té víře přiznat a nějak ji prezentovat. Jakože já jako člen sboru, vlastně my jako členové sboru, tak jak je znám, tak to vnímáme tak, že to, co dělá středisko, je úplně správně, a to co děláme my, je takový pořídní trochu, nehmatatelný, neviditelný. Jo, tak se jako modlíme, děláme bohoslužby, věříme v Pána Boha, a přitom jako to pro nás osobně je důležité, ale tím že to neumíme sdělit lidem a ostýcháme se

a někdy se za to tedy stydíme, tak to vlastně neumíme ani vnášet do toho střediska. A fakt nevím, jestli je to stud nebo ostych. Ale to si myslím, že tomu brání nejvíc a myslím, že i víc než nějaká vytíženost všech. Protože jsou vytíženi všichni všude a tak dále, to myslím, že nehraje roli.

M: Ale na druhou stranu Vy jste zřizovatel, tedy sbor je zřizovatel. No, vlastně nejste.

Nemůže existovat středisko bez sboru, ale zřizovatel nejsme.

M: Ale myslel jsem to takhle, že jste právě ta duchovní podpora jakoby toho střediska a vlastně byste mohli tam vznášet jakoby tyhle ty duchovní věci a možná víc.

Asi mohli, ale ten sbor to nechává na tom farářovi, což mi vlastně přijde škoda. Ale pak se dějí konkrétní akce, které pořádá sbor, jsou pro veřejnost a občas se stane, že tam někdo ze zaměstnanců Rolničky přijde. Viz Hovory o víře, minulý pátek. Další věc, která mně vlastně přijde důležitá je školení všech nových zaměstnanců v oblasti toho, že diakonie je křesťanská služba. Že to souvisí nějak s vírou, křesťanstvím, církví, tak to mi přijde jako důležitý.

M: To je to „Vítejte v Diakonii“. To si myslím, že je jako dobrá věc na podporu toho křesťanského ducha.

To nevím, do které otázky se to hodí víc, ale to mi přijde jako úplně skvělý, protože každý zaměstnanec je vlastně nějak automaticky prostě, počítá s tím, že bude jako nějak proškolený a má prostě ten zaměstnavatel nějaký svůj etický kodex a tak dále a vlastně to přijímá úplně automaticky. A zase v tom vlastně hraje roli ten náš jako křesťanský ostych jim říct – no, vlastně víte, ono je to takový křesťanský, ale nemusíte být křesťané – místo toho, abychom to aktivně nabízeli. Abychom se tím chlubili.

M: Ještě chceš k tomu něco říct?

To souvisí asi s tou jednou z předešlých otázek. Zase ten nepoměr té velikosti, jo prostě počet zaměstnanců střediska. Vlastně v Soběslavi jsou dvě a v Táboře v podstatě taky a těch služeb je tolik a zaměstnanců je tolik a sbor je prostě malilinkatý. Vždyť je to pár lidí.

M: Na Evangemetu, jak jsem se tě ptal na ty počty. Tak tam máte k 1. 1. 2020 90 členů.

Což je stejně jenom papírově, reálný počet těch členů je třeba poloviční, kteří aktivně chodí.

Kurátor:

Obtížné je a co mám jako takové zvesti, tak že tam prostě je takový hodně rozmohlý jako ezoterický postoj mezi zaměstnanci. Myslím, že to není dobře a tím nechci říct, že má sbor být taková inkvizice, která to hlídá, prostě jakmile někdo vybočí, tak to. Ale aspoň z toho, co jsem slyšel, tak v něčem se to tam stále děje a nevím vůbec, co s tím. Nebo respektive mi přijde, že se to skoro nedá nějak měnit. Můžeme se snažit to malinko ovlivňovat. My jsme takhle třeba jednou, když jsme se dozvěděli, že Rolnička vytiskla věšticí karty, které byly jako hezký. Ale pak jsme zjistili, že na Rolničkových akcích si s nimi věští budoucnost, říkali, že to bylo jednou. Ale pak jsme zjistili, že je to pravidelně, tak jsme to viděli jako problém. Že to prostě není dobře. Tak jsme to nadnesli, a to tady ještě nebyl současný farář a bylo to jako, že se to nesetkalo s pochopením. Asi do toho tehdejší farář vstoupil trochu nešťastně, možná. My jsme věděli, že s tím nic nenaděláme.

M: Ale já myslím, že se to pak nějak podařilo, že ty karty se přestaly prodávat a nebyly pak už.

No, to je pravda, ale vneslo to takovou jako nedůvěru trochu bych řekl najednou. Já si pořád myslím, že jsme do toho měli říct, že nám to prostě nepříjde v pořádku, asi jsme se měli zachovat citlivěji, ale to je jedno. Nebo není. Víím, že občas tam jsou takové věci, které jsou pro mě trochu za hranou. A není mi to fuk, nebo není nám to fuk, tak to řeknu, ale nic s tím vlastně nenaděláme.

M: Ale můžete si k tomu říct svůj názor, ale je to, jak říkáš těžké.

Oni to tak jako bagatelizovali, že to prostě je jen taková sranda, ale zároveň víím, že spousta zaměstnankyň chodilo ke kartářce a platily jí za to strašné peníze. Takže to taková sranda nebyla. Když to je sranda, tak za to neplatí. Nevím, kolik za půl hodiny, že jo. Víím, že takovýchto věcí se tam děje jako víc. Prostě na to nemáme vliv, tak věřím tomu, že jak jsou tam biblický, takže třeba by to bylo daleko horší, kdyby nebyly.

M: Ten přínos toho faráře, když tam chodí, tak si myslím, že je v tomto jako opravdu důležitý.

Určitě, ale jako kdyby ten vliv byl větší, tak bych byl rád.

Předseda dozorčí rady:

Tak celkově by se dalo říct, že úplně asi ten hlavní největší vliv je celková, dá se říct, celkové naladění ve společnosti, který není zrovna úplně nakloněno jakoby zejména církvím. To je nějaký obecný trend v České republice, to znamená, že mnoho lidí, kteří, by se dalo říct, že určitě to nejsou lidi, kteří by postrádali nebo nepotřebovali duchovní rozměr, ale pro ně církve jsou něco negativního. Teď bychom se mohli strašně dlouho bavit o tom proč. Ale je to tak. Takže to je určitě něco, co je obtížné. A kromě toho jsou to ty věci, o kterých už jsem mluvil, to že, že jsou kolikrát zatížení a samozřejmě nechci nechat, abychom se z toho úplně jenom vyvlíkali. Je to určitě i naše chyba, protože částečně si dokážu představit, že bychom vyvíjeli aktivity, které by šly tomu naproti. A ne vždycky na to máme fantazii, čas a motivaci.

M: To právě jsem se chtěl zeptat, jestli vlastně by tomu šlo nějak pomoci nebo, ale to už jste mi teď odpověděl.

Je to jedna z věcí, o kterých jsem v minulosti často přemýšlel. Ale hodně to opravdu naráží jakoby na ty dvě věci, o kterých jsem mluvil. A pak je tam možná ještě ta jedna věc, ale ono to trochu souvisí s tím vším, že vlastně býval v diakonii takový program, kdy zaměstnanci měli vlastně nějaké jakoby takové dvoudenní, myslím, že to bývalo, pro nové zaměstnance nebo po nějakém čase možná i pro ty stávající, kdy měli takovou, ale zejména pro ty nové je to důležité, aby vyjeli někam. Za prvé, aby vůbec jako by pochopili tu organizaci jako takovou diakonie, ne jenom to svoje konkrétní jedno malé středisko. Jinak to slovo diakonie je pro ně takový nápis na hlavičkovém papíře, kde podepisuje pracovní smlouvu, možná jinak vůbec ani nevědí, co to znamená. Což není jejich chyba, to je prostě tím, že jim to nikdo nevysvětlil. Ale bylo by hezký, kdyby jim to nejen někdo vysvětlil, ale vysvětlil jim, co je na tom dobrého a že to může být pro ně něco pozitivního, že od toho můžou taky něco očekávat. Já vím o tom, že v určitý čas to prostě nějak, já nevím, jak bych to řekl, jestli upadlo nebo se nepodařilo. Ten program tady byl, kdy ty lidi tuhle tu možnost nebo dokonce skoro až povinnost měli při tom nástupu. Kdy si myslím, že ono je to dobrý na začátku, protože než se ty lidi tak nějak zapracují, tak zároveň mají trochu i víc času. Jakoby ještě se nedostanou do své pozice, která pak právě může být časově hodně náročná.

Ale už se můžou dostat do toho, aby tuhle informaci, aby jim byla předaná. A vím, že to nějak jako v určitou chvíli tady chybělo, v celé té diakonii. Což jsem vždycky považoval za veliký problém. A nevím, jak je to teď. To se musím přiznat, že nevím. Teď někdy se chystá shromáždění, tak hrozně doufám, že se to jako zase dozvím. Je to něco, na co vždycky se tam klidně zeptám, protože mě to zajímá.

▪ **Otázka č. 14**

Co pro Vás jako člena sboru znamená středisko?

Ředitel střediska:

Jako že je člověk na dvou židlích, jako že ve středisku pracuji. Ale myslím si, že z hlediska sboru, tak jak to sleduji, tak to středisko je vlastně jakoby velká výzva. Jako v tom smyslu, to středisko vlastně jakoby vnímat a jsem velmi rád za ty lidi ze sboru, že dokážou jako ty lidi z celého střediska jakoby přijmout nebo jako respektovat. Ze strany sboru nejsou tlaky, řekl bych, nápravu něčeho a řekl bych jakoby té falešné misie jako dovnitř do organizace. Že se umí najít měkčí způsoby, jak na sebe upozornit. Asi bych to nechal na té výzvě to středisko.

Farář sboru:

Chloubu, skvělou vizitku a zároveň... Jo, to mně vlastně nedošlo, že já se furt dívám na to středisko v první řadě jako na zaměstnance, s kterými já nějak spolupracuji. Ale vlastně mnohem víc spolupracuji s těmi klienty a s jejich rodinami. Takže je to vlastně jako otevřené dveře do společnosti, která je ráda za tu sociální službu, je velmi ráda za to, že ta sociální služba je výjimečně dobrá, ale to si myslím, že je kvůli tomu, že je křesťanská. Takže si myslím, že to je nějaký most, navazující bod pro člověka, který je křesťanstvím nepolíben, ale vlastně ho potřebuje. Jakákoliv sociální služba vlastně vyrůstá z křesťanství, minimálně z křesťanských hodnot. Takže určitě veliký navazovací bod se společností. A chloubu, velká chloubu.

M: A jako břemeno to vůbec nevnímáš.

To vůbec. Naopak, docela máme jako církve v současné době vlastně až existenční problémy a což si jako uvědomuji, že diakonie ani náhodou. Diakonie se stále rozvíjí, roste a je to takový složitý. Vlastně je to i úleva, vědět že něco křesťanského se tu rozvíjí, že to prostě není sbor. A možná je to tak správně. Možná je správně, abychom...

M: Já jsem teď v těch řádech, a jak jsem to teď studoval, tak vlastně vaším úkolem sboru je právě ta modlitba, ta duchovní podpora a ten výkon jak té sociální služby, tak to je vlastně na té diakonii. A vy byste je vlastně měli podporovat.

Zrovna tohle je vlastně důkaz i toho mého osobního ostychu, protože vím o konkrétních lidech, kteří se za Rolničku modlí. Prostě každý den se modlí za Rolničku. A já vím, že je to hrozně důležitý, věřím tomu, ale je pro mě takový jako, že bych to někde sděloval a říkal – my se za ně modlíme – přitom je to podle mě tak strašlivě důležitý. A přitom jsem to nezmínil.

Kurátor:

To už jsem tak trošičku už říkal. V něčem by mi přišlo takové ideálnější, kdyby třeba větší část členů sboru pracovala ve středisku a bylo to takové jako propojený. A asi to tak třeba kdysi jako i fungovalo, ty sbory byly daleko větší a střediska menší. Tak teď už to tak není. Už se to nevrátí, ale ...

Já jsem si ještě myslel, jestli je to jako přítěž nebo prostě jako v tomto duchu. Ale ty jsi to už i říkal, že vlastně je to už ukotvený.

Myslím, že Rolnička má fakt dobrou pověst, i když všude se najdou lidi, kteří něco pomluví. Ale asi celkově, myslím, že Soběslav je ráda, že tady Rolnička je nebo Soběslaváci a nějakým způsobem je ten sbor s tím spojený. Že je to reklama, to bych tak nechtěl nezvat. Ale že ta církev není úplně špatná, že může pomoci k takovému povědomí.

M: A navíc, jak jsi říkal, ze začátku vlastně ten kulturní život v Soběslavi pomohla rozjet. Teď to vlastně přebírají jiné instituce a Rolnička se může věnovat převážně tomu, k čemu je jakoby i určena. To je to pomáhání.

V něčem mi to přijde škoda, že Rolnička tyhle akce už nedělá, ale zároveň se ještě na nich podílí. Zároveň tomu rozumím. Ono to fakt bylo, když jsem tam pracoval, tak jsme zakládali třeba to „Rolničkování“ a i ten ples a tak. Tak jsme to jako vymýšleli, tak mě to jako bavilo, že jsem v tom byl tak jako zaangażovaný, abych mohl vymýšlet spoustu nápadů a tak. To už teď prostě není.

M: A bylo to i na té dobrovolnické bázi, že to bylo. Ted' už je to všechno placené nebo nevím, jak bych to řekl.

Ale jasný, že to má nějaký vývoj a je to fáze, která následuje, taková ta začátečnická nadšenecká fáze nemůže trvat věčně.

Předseda dozorčí rady

Tak určitě už jsem ty odpovědi v podstatě řekl, ale tak to zopakuji. Tak určitě je to především velká radost a naplnění toho poslání i sboru. Protože je to křesťanský sbor, jeho hlavním posláním je naplňovat vlastně slova Ježíše Krista, a to znamená činit milosrdenství, a to je zároveň náplní toho střediska. Byť je to samozřejmě instituce, a to je nakonec dobře. Jak jsem řekl, tak si myslím, že tyhle věci je v dnešní době třeba dělat profesionálně a je to to nejlepší. Taky velká šance být při tom a zároveň potom přesně pro tu generaci, která jako nějakým způsobem se dostává, jako jsou teď třeba moje děti, které vlastně vyrůstají, pomaličku budou končit základku, tak se s tím úplně přirozeně seznámit, dostat se do toho soukolí. Bez toho, aby museli se někam strašně složitě tlačit. Tak vidí, jak to funguje a můžou si tam třeba i hledat svoje místo. Kromě toho je to velká radost, že to tady máme.

Příloha III.

Dohoda o spolupráci mezi Diakonií ČCE – středisko Rolnička a farním sborem ČCE Soběslav

Dohoda o spolupráci

uzavřená podle § 1746 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., Občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů

Část I – Smluvní strany

Farní sbor ČCE Soběslav
se sídlem 28.října 277/3, Soběslav 392 01
zastoupená Mgr. Richard Dračka
IČ: 24250252
(dále jen „sbor“)

a

Diakonie ČCE – středisko Rolnička
se sídlem Mrázkova 700, Soběslav 392 01
zastoupená Mgr. Karel Novák
IČ: 47268701
(dále jen „středisko“)

Část II – Účel smlouvy

1. Předmětem této smlouvy je zajištění spolupráce mezi sborem a střediskem.

Část III – Předmět smlouvy

1. Smluvní strany se dohodly, že budou spolupracovat v realizaci:
 - a) Sbor umožní a zajistí:
 - Členové sboru jsou členy dozorčí rady střediska
 - Biblické hodiny faráře ve středisku
 - Farář je k dispozici pro rozhovory s klienty a zaměstnanci
 - Bezbariérový vstup do kostela pro uživatele služeb střediska
 - Propagační práci střediska formou: nástěnka o Rolničce v kostele, banner na zdi kostela, prodejní výstavou výrobků chráněné dílny ve sborové místnosti.
 - Informovat členy sboru o možnosti stát se členem Kruhu přátel Rolničky
 - Zapůjčit prostory sborové místnosti pro školení zaměstnanců střediska
 - b) Středisko umožní a zajistí:
 - V programu dne sociálních služeb prostor a čas pro biblické hodiny
 - Prostor a čas pro rozhovory faráře s klienty a zaměstnanci
 - Prostory čajovny pro hovory o víře se zaměstnanci střediska a veřejnost
 - Spolupořádání akce pro veřejnost Živý betlém
 - Účast klientům a zaměstnancům na bohoslužbě při příležitosti zahájení školního roku
 - Zapůjčit prostory čajovny pro akce sboru

Část IV – Další práva a povinnosti smluvních stran

1. Smluvní strany jsou povinny vzájemně se informovat o skutečnostech rozhodných pro plnění této smlouvy.

Část V – Trvání smlouvy

1. Smlouva se uzavírá na dobu neurčitou
2. Smlouva končí dohodou účastníků, nebo ji lze jednostranně vypovědět písemnou výpovědí a to do 30 dní počínaje dnem následujícím po doručení výpovědi.

Část VI – Ostatní ustanovení

1. Jakékoliv změny této smlouvy lze provádět pouze na základě dohody smluvních stran formou písemných dodatků podepsaných oprávněnými zástupci smluvních stran.
2. Tato smlouva nabývá platnosti a účinnosti dnem podpisu smluvních stran.
3. Tato smlouva je vyhotovena ve dvou vyhotoveních, z nichž každá ze smluvních stran obdrží po jednom vyhotovení.

V Soběslavi 27.12.2019

Za sbor

Mgr. Richard Dračka, farář

V Soběslavi 27.11.2019

Za středisko

Mgr. Karel Novák, ředitel střediska

Diakonie –
Českoobratrská církev evangelická
středisko Rolníčka

Mrášková 700/III 392 01 Soběslav
Tel.: 381 592 051 162 47288791

Abstrakt

Mišun, Miroslav. *Vztah církve a Diakonie ČCE na příkladu farního sboru ČCE v Soběslavi a Diakonie ČCE – středisko Rolnička*. České Budějovice 2023. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Teologická fakulta. Katedra sociální a charitativní práce. Vedoucí práce K. Šimr.

Klíčová slova: Českobratrská církev, sbor ČCE, středisko Diakonie ČCE, diakonie, služba, řád diakonické práce, organizační řád, vztah, spolupráce

Práce se zabývá vztahem mezi církevním zařízením sociálních služeb a partnerským evangelickým sborem. V první části jsou vymezena teoretická východiska, která tento vztah charakterizují. Teoretická část popisuje vznik a vývoj Evangelické diakonické práce, význam slova diakonie z teologického hlediska a vztah sboru ČCE a střediska Diakonie ČCE z pohledu Řádu diakonické práce ČCE a Organizačního řádu Diakonie ČCE. Praktická část zjišťuje tento vztah na praktickém příkladu farního sboru ČCE Soběslav a Diakonií ČCE – středisko Rolnička pomocí kvalitativního výzkumného šetření.

Abstract

Mišun, Miroslav. The relationship between the Church and the Diaconia of the Evangelical Church of Czech Brethren (DECCB) on the example of the ECCB parish congregation in Soběslav and the ECCB Diaconia – The Rolnička Centre. České Budějovice 2023. Bachelor thesis. University of South Bohemia in České Budějovice. Faculty of Theology. Department of Social Work and Caritas Studies. Thesis supervisor K. Šimr.

Keywords: The Evangelical Church of Czech Brethren (ECCB), ECCB congregation, ECCB Diaconia Centre, Diaconia, service, Diaconal work regulations, Organizational regulations, relationship, cooperation

The thesis deals with the relationship between a church social services facility and a partner evangelical congregation. In the first part, the theoretical background that characterizes this relationship is defined. The theoretical part describes the origin and development of Evangelical diaconal work, the meaning of the word "diaconia" from a theological point of view and the relationship between the ECCB congregation and the ECCB Diaconia centre from the perspective of the ECCB Diaconal Work Regulations and the Organisational Regulations of the ECCB Diaconia. The practical part studies this relationship on the practical example of the ECCB parish congregation in Soběslav and the ECCB Diaconia – Rolnička Centre through qualitative research.